

A GONOSZSÁG TITKA

Bálint Zsolt
Budapest, AD 2021

kizárólagosan a szerző sajátja

kereskedelmi forgalomba nem kerülhet

Slíz Judit részére

Tartalom

(zárójelben a bekezdések száma olvasható)

Bevezetés (1–4)	5
Célkitűzés és módszerek (5–8)	7
A huszita tételek és a hozzájuk fűzött megjegyzések (9–72)	9
Értékelés és tárgyalás (73–77)	41
Táblázat	45
Dürer: A nagy Babilon	48
Jegyzetek	49

BEVEZETÉS

1. „A gonoszság titka már munkálkodik. Csak annak kell még az útból eltűnnie, ami még késlelteti.” Ezzel a szavakkal intette Szent Pál apostol a megzavarodott tesszaloniki hívőket.⁽¹⁾ Azóta elmúlt két évezred. A világ számára sötét középkorban megvalósult az Úr Jézus ezer éves országa, amikor a keresztény uralkodók a Megváltó ismeretében és félelmében kormányozták birodalmaikat. Ennek a korszaknak a végén az Egyház jó gazdaként a Földkerekségen elvetette az evangélium ismeretének magját. Így ma már nem hivatkozhat senki arra, hogy nem hallott az Úr Jézusról. Ezt követően az újkorban meglazították, majd végképp feloldozták a Gonosz kötelékeit, aki szabadon megkezdhette működését a világban. Minthogy a Sátán egyik jellemzője a rejtőzködés, különféle eretnek mozgalmak álarcát húzta magára. Közülük az egyik a huszitáké volt.
2. Négy évtizede vásároltam meg Szántó Konrád (1920-1999) kisebb rendi ferences szerzetes „A katolikus egyház története” című háromrészes monográfiáját.⁽²⁾ A harmadik kötetet különös érdeklődéssel forgattam, mert ebben vizsgálhatók voltak a hivatkozott kordokumentumok, és részben mentesek voltak a ferences páter mindent kiengesztelni vágyó pacifista-humanista hozzáállásától. A gyűjteményben különösképpen feltűnt a „Küzdelem a huszita tanok ellen” című szemelvény. Ebben a ferences atya egykori nagy elődjének, Marchiai Szent Jakab ferences (1391-1476), moldvai területekre kiküldött inkvizítor, a Vatikánba érkezett jelentéséből idéz oly módon, hogy a moldvai utazás során összeírt eretnek huszita hittételekből felsorol huszonháromat.
3. Miért ragadta meg a figyelmemet ez a szemelvény? Ennek oka az volt, hogy a hittételek közül kevés olyat találtam, amit a II.

Vatikáni Zsinat utáni modernista keresztény felekezet ne fogadna el. Elgondolkoztam azon, hogy mi értelme volt az évszázados vérontásnak, tanúságtételeknek és háborúságnak, ha az Egyház ezeket a tételeket mára magáévá tette? Vagy az Egyház sose tette volna magáévá ezeket? De aki magáévá tette, az felekezet, hiszen több ilyen is van, aki huszita lelkületben él? Következésképp: mi, úgynevezett katolikus felekezetűek⁽³⁾ is már protestánsok vagyunk, csak nem vesszük már észre? Azért nem protestálunk, mert pásztoraink szép csendesen kivezettek bennünk abból az akolból, amelyet az Úr Jézus őriz? Vagy otthagytak minket, és mi gazdátlan nyájként tévelygünk az évszázadok mezején?

4. Az inkvizítori jelentés forrásaként a ferences történész egy propagandacéllal megjelentetett kommunista kiadványt jelölt meg. Ebben a szerkesztők a ferences inkvizítor teljes jelentését közlik saját fordításukban. Bár a Vatikáni Levéltárban fellelhető eredeti dokumentumot ők se tanulmányozták, de – a ferences atyával ellentétben – a kommunista propagandisták megjelölték a fordítás alapjául szolgáló forráskiadványt. Ez a kiadvány Lukcsics Pál elfeledett katolikus történész munkája, amelyre manapság nem divatos hivatkozni.⁽⁴⁾ Lukcsics munkájából megállapítható, hogy a Székely-Geréb féle fordítás megfelelő, nincs benne az osztályharcosokra annyira jellemző célzatos félrefordítás vagy személynyezgetés: mind a 64 huszita tételt hiánytalanul felsorolták és lefordították.

CÉLKITŰZÉS ÉS MÓDSZEREK

5. Az előbbiekből talán már sejthető ennek a munkának a célja: fontosnak tartom megvizsgálni tételről tételre, hogy több mint ötszáz év után élnek-e még ezek a huszita tanok, és hogy ezek mennyire hatják át a huszitákkal egy töről fakadt mai protestánsok, illetve a tridenti és a két vatikáni zsinat utáni katolikusok életét.⁽⁵⁾ A tételek alaposabb vizsgálatával és a mai korba való helyezésével választ kapok arra, hogy vajon csak az én személyes megérzésem volt az, amit a szöveggyűjteményben levő szemelvény váltott ki belőlem, vagy inkább kiábrándító szembeállítás volt a fájdalmas valósággal?

6. A következőképpen vizsgálódom: a ferences inkvizítor tételeit szó szerint idézem a Székely-Geréb féle fordításban,⁽⁶⁾ az eredeti latin szöveg ellenőrizhető Lukcsics közleményben. A tétel szövege és sorszáma (a római szám zárójelben) kövér betűvel szedett. Ha szükséges, ezt követően jegyzetet fűzök a tételhez. Ezt többnyire olyan esetekben teszem, ha a tétel megértése valamilyen módon ma már nehézségbe ütközik, vagy a tétel ismétlésnek tűnik, vagy csak egyszerűen megjegyzést kíván. A tételt követő két bekezdésben annak mai jelenlétére reflektálok. Az első bekezdésben „(a)” protestáns felekezetek, a másodikban „(b)” pedig a zsinati felekezet életét és hitvallását véve alapul.

7. A protestáns felekezetek közül elsősorban a kálvinista (református) és lutheránus (evangélikus) szemszögből reflektálok, mivel többé-kevésbé ezeket ismerem személyes tapasztalatból. A másodikban pedig a II. Vatikáni Zsinat utáni katolikus felekezetéből, amely magát egyre inkább nem katolikus, hanem „zsinati” egyházként definiálja.⁽⁷⁾ Lehet, protestáns részről megjegyzéseim nem általánosíthatók, hiszen a miriádnyi szekta talán egyetlen

közös nevezője a pápa hivatalának és a papi nőtlenség szükségességének tagadása. Katolikus részről pedig nem a zsinat előtti, hanem a modernista progresszív felfogást tükrözöm, aminek liturgiáját a Novus Ordo Missae (NOM) határozza meg.

8. Törekszem egyfajta objektivitás látszatára is. Így a protestáns, illetve a zsinati bekezdés végén negatív (-) és pozitív (+) jel látható, mutatva, hogy a tételt a protestáns vagy zsinati felekezetűek elítélik (-), vagy pedig elfogadják, tehát ma is megélik vagy annak szellemében élnek, és igyekeznek annak megfelelni (+). Mindezt táblázatba foglalom, ahol a pozitív jelet „1” érték, a negatív jelet pedig „0” érték jelzi. Ez a fajta megközelítés segít rávilágítani, hogy a ferences inkvizítor által összeírt tételek közül mi maradt fenn közel hatszáz év után is a magyar nyelvű keresztények között.

A HUSZITA TÉTELEK ÉS A HOZZÁJUK FÜZÖTT MEGJEGYZÉSEK

9. Hogy mindenkinek mindkét szín alatt kell áldoznia. (I)

- (a) Az úrvacsora a protestánsoknál az utolsó vacsora emlék-
ünnep. Mindegyik felekezet kenyeret és bort, tehát két
„színt” helyez az asztalra és a hívők azt veszik magukhoz.
Ez a két szín csupán az történelmi valóság puszta utánzását
célozza, és a folyékony és a szilárd halmazállapotú táplá-
lékra utal. (+)
- (b) Még ma is tanítás, hogy az Oltáriszentségben és a Szent
Vérben az Úr Jézus külön-külön, a maga teljességében je-
len van. Az Oltáriszentség gyakorlati szempontból köny-
nyebben, a Szent Vér nehezebben kiszolgáltatható.⁽⁸⁾
Részben az Oltáriszentség nagy tisztelete miatt és a teoló-
giai vélemények szerint a két szín alatti áldozás még nem
követelmény a zsinati felekezetnél. (-)

10. Hogy a misében elég a leckét és az evangéliumot olvasni – és hogy akadálytalanul, pénz nélkül éjjel-nappal, házakban és erdőkben bárhol lehet misézni. És mindkét nembeliek a misé- ben énekeket énekelnek. (II)

Jegyzet: Ez a cikkely három kitételből áll: (1) „hogya a misé-
ben elég...”; (2) hogy „akadálytalanul, pénz nélkül...” és (3)
„mindkét nembeliek a misében...”.

1. (a) Általános szokás, a protestáns istentiszteletnek („mise”) nem elengedhetetlen része az „úrvacsora”. (+)
1. (b) A NOM igehirdetésből és obligát áldozat-bemutatásból áll. Az áldozati rész nem hagyható el. Ha elhagyjuk, az nem mise, (áldozat), hanem „igeliturgia”.⁽⁹⁾ (-)
2. (a) Általános szokás, a protestáns istentisztelet nincs szán-
dékhoz és helyhez kötve. (+)
2. (b) A NOM bemutatásához nincs szükség stóladíjra, sem
pedig felszentelt helyre vagy oltárra. (+)
- 3.(a) Általános. A protestáns mozgalmak a nép lelkét mélyen
megragadó újítása volt a közösségi éneklés. (+)

3.(b) Általános. A modernista felfogás elfogadása miatt a liturgikus hagyomány megszakadt, megszűntek a kanonoki közösségek, a székesegyházi kórusiskolák. Emiatt a zsinati templomokban is bármi megtörténhet. Bárki bármit énekelhet. És itt is tapasztalható a kettős mérce, aminek olyan protestáns íze van: a legtöbb helyen különös ellenszenvet éreznek a gregorián zene irányába. (+)

11. Hogy tanult világiak (a misében) létrehozzák Krisztus testét és véréét s azt tartják, hogy létre is hozhatják. (III)

(a) Az „érvényes” protestáns istentisztelet bemutatásához felavatott lelkész szükséges. Ennek ellenére ma már szinte egy felekezet se vallja, hogy az úrvacsorában valóságos esemény történik. A katolikus tanítást visszahangozza még a hagyományos lutheránus felfogás, ami szerint az úrvacsorai kenyér és bor vételekor a hívő hite valóságossá teszi az Úr Jézus jelenlétét. De mint látjuk, ez már meglehetősen távol áll a huszita tételtől. (-)

(b) A NOM bemutatásához katolikus pap szükséges, és még az új zsinati tanítás szerint a mise Jézus Krisztus áldozata. Igaz ezt igyekeznek egyre inkább a háttérbe szorítani, és protestánsokhoz hasonlóan hangsúlyozni az ünnepi megemlékezést. De a nép még mindig hisz abban, hogy szükséges a szentmise áldozat ahhoz, hogy a bűnök árja ne sodorja el az egész világot. (-)

12. Hogy faedényekben konszekrálhatnak és abból eszik és isszák. (IV)

(a) Általános. Nincs semmiféle megkötöttség. Igaz, a több évszázados protestáns hagyomány tanúságot tesz az ember szépérzékéről: így az egykor legszélsőségesebben puritán kálvinista gyülekezetekben is gyönyörű úrvacsorai edényeket találunk. (-)

(b) A zsinati felekezet rendelkezése, hogy csak nemes fémbeborítású, vagy abból készült edény használható. A gya-

korlat ennek ellenkezője, egyre többen miséznek egyszerű kerámiákkal. A faedények feltehetőleg azért ritkák, mert nincsenek divatban. (+).

13. Hogy az ostyában csak Krisztus teste és a kehelyben csak vére van. (V)

Jegyzet: Lásd még a III. tételt.

(a) A protestáns felekezetek ma is a tétel szellemében élnek. A lutheránusok, akik azt hiszik, hogy az úrvacsora vétele alatt valóságosan, de csak akkor, van jelen az Úr, külön tettet és külön vért vesznek magukhoz.¹⁰ (+)

(b) A tanítás szerint a NOM során konszekrált színekben, külön-külön is, az Úr Jézus a maga teljességével jelen van. (-)

14. Hogy az összes szentek nevét törölték a miséből. (VI)

(a) Általános. A szenteket nem tisztelik. (+)

(b) A NOM kánonjaiban a szentek neve szerepel. (-)

15. Hogy Szűz Mária a többi szentekkel nem segíthetnek minket, csak maga az Isten. (VII)

(a) A Szűzanya tisztelete még mindig heves ellen érzelmeket fakaszt. (+)

(b) A zsinati felekezet még hangsúlyozza a Mária-tiszteletet és a szentek segítségül hívását. (-)

16. Hogy nem kell térdet hajtanunk a boldogságos Szűz Máriának, sem a többi szenteknek, csak magának Istennek. (VIII)

Jegyzet: Az előző tétellel összefüggésben nyilván azt hangsúlyozza, hogy a Szűzanyát és a szenteket nem kell tisztelni.

(a) Általános. (+)

(b) A zsinati felekezetben még erős a Szűzanya és a szentek tisztelete. Ennek egyik kifejeződése az oltárképek előtti térden való imádkozás. (-)

17. Hogy senkinek sem kell böjtölnie a szentek vigiliáin, sem nagyböjtben, mert ezt nem parancsolja Isten. (IX)

(a) A protestáns felekezetek nem böjtölnek, nem virrasztanak. Még a több mint félévszázadnyi idő sem tudta megrengetni a nagy reformátorok mindenféle böjt iránt érzett megvetését. (+)

(b) A zsinati felekezetben a böjti fegyelem különösképpen meglazult. A szentek ünneplése nem kötelező, „emléknapjaik” előtt nincs kötelező böjtölés. A böjti időkben is (ádvént és nagyböjt) az elrendelt böjt kizárólag pénteki napra szorítkozik, és a hivatalos rendelkezés bár böjtnek írja magát, a valóságban csupán visszafogott étkezést javasol. Mondhatjuk, hogy itt a huszita tétel érvényesül. (+)

18. Hogy egyetlen gonosztevőt sem szabad megölni, mert hallottátok, hogy mondatott a régieknek: ne ölj. (X)

(a) Legutóbbi időig szükségesnek tartották a halálbüntetést. Mind Luther, mind pedig Kálvin élen járt ennek gyakorlásában. Az Amerikai Egyesült Államok ma is gyakorolja. (-)

(b) A világi propaganda áldozatává vált középkori Inkvizíció intézménye miatt a zsinati felekezet számára kényes kérdés, ezért a pacifista és látszólag humanista szabadkőműves véleményhez idomulva a halálbüntetés eltörlésének hangos szószólója. Legújabbán Júdást rehabilitálta. (+)

19. Hogy egy ünnepet sem kell megülni, csak a vasárnapokat, mert a többi ünnepet az emberek találták ki. (XI)

(a) A protestáns felekezetek kialakították a maguk ünnepnapjait, így visszatértek az évszázadok óta megült keresztény

ünnepekhez, sőt legújabbán a világ által propagált megemlékezéseknek is nagy örömmel eleget tesznek. (-)

- (b) Hasonlóan a protestáns gyakorlathoz, a zsinati felekezet bár megtartja saját kötelező főünnepeit, az egykor fontosnak tartott ünnepek (pl. Mária ünnepek) háttérbe szorításával a különböző szekuláris világnapokról rendszeresen és komoly hangsúllyal megemlékeznek: betegek világnapja, Föld világnapja, a levegő világnapja, vándorlók világnapja, a víz világnapja, stb. stb.⁽¹¹⁾ (-)

20. Hogy nem kell tisztelnünk a képeket, mert ördög van azokban az ember megcsúfolására, mert ha szamarat kergetnek a tűznek, elkerüli azt, de a feszület a fatuskón elég. (XII)

Jegyzet: A középkori esztelen kép- és szoborrombolás megideologizált tétele, amely gyenge logikai lábakon áll. Az mindenesetre ebből is nyilvánvaló, hogy a husziták vakon hittek nemcsak a saját maguk formálta ószövetségi istenben, hanem az ördögben is.

- (a) Általános. Tanúsítja ezt a protestáns templomok belsejének dísztelensége. (+)
- (b) A zsinati felekezet új templomainak nagy része protestáns mintára készül, a régebbi felújított templomokban pedig a faldíszítményeket csak nagy ritkán állítatja helyre eredeti pompájukban. (+)

21. Hogy nem kell ábrázolnunk sem a feszületet, sem a keresztet. (XIII)

- (a) A protestáns imaházból nincs feszület, és ha van tornya, akkor onnan még a kereszt is hiányzik. A kálvinisták a keresttől, de a feszülettől különösképpen tartózkodnak. A magyar lutheránusok magukat a kálvinistáktól megkülönböztetendő, használják a kereszt szimbólumát, de például az erdélyi német anyanyelvű települések lutheránus épületein sosem volt kereszt. A feszületet mind a mai nem szeretik. (+)

(b) Bár a zsinati felekezet rendelkezéseiben hangsúlyozza a kereszt fontosságát, az egyre inkább háttérbe szorul, mivel a világ véleménye szerint diszkriminál. Különösen a feszület, ami a keresztre feszített Urunkat mutatja. Ennek ellenére a hívők mindennapjaiban még ott a van mind a kettő, de a klérus sokszor szégyenlősen eltünteti, megtagadva ezzel az Urat.⁽¹²⁾ (-)

22. Hogy nem szükség keresztet vetnünk. (XIV)

Jegyzet: az előző tétellel összefüggésben a kereszt szimbolikájának szükségtelenségét hangsúlyozza, a kereszten megvalósult örök áldozat és a Szentháromság jelentőségét eltusolandó.

(a) Általános. A keresztvetéssel szembeni viszolygás még ma is erős. (+)

(b) A zsinati felekezet híve még ma is vet keresztet, de ennek szokása jelentős mértékben csökkent, mivel a világ szemében babonaság. Sok hívő már nem tudja, miért is vet magára keresztet. Ha nem tudatos cselekedet, hanem csak szokás, ez utóbbi előbb vagy utóbb kikopik. A térhódító ökumenizmus szemszögében a keresztvetés irritáló, mert a kereszt jelével fejezi ki az egyetemes Szentháromságot. Ezt nem vallja se a mózeshitű, se a mohamedán, se a szombatos kálvinista, se a Nagy Mesterben hívő szabadkőműves. Mindenesetre a NOM egyelőre keresztvetéssel kezdődik, és még ma is ellent mond a huszita hittételnek. (-)

23. Hogy nem kell tisztelnünk az ereklyéket, mert azokat kapzsiságból találták ki. (XV)

Jegyzet: Itt két dolgot kapcsolnak össze, minden bizonnyal szándékosan. De lehet, hogy csak paraszti tudatlanságból. A tisztelet nem oka a kapzsiságnak, és viszont sem. Az, hogy az ereklyéket pénzért adták-vették, és rengeteg hamisítás történt, még nem kérdőjelezi meg a tisztelet őszinteségét, és igaz valóságos voltát.

- (a) Általános. Semmiféle, hithez kapcsolódó tisztelete nincs az Úr mellett tanúságot tevő embereknek. Tehát ma sem tisztelik a szenteket, így nem kapcsolódhat hozzájuk semmiféle hagyomány, ami valóságos testük maradványaihoz köthető lenne.⁽¹³⁾ (+)
- (b) Elméletileg a NOM miséző helyein ereklyének kell lennie. Ezt a papság egy része nem tartja be, mert bárhol és bármikor képes a NOM szerinti liturgiát bemutatni.⁽¹⁴⁾ Ez az ereklyetisztelet nyilvánvaló hanyatlása. Ennek ellenére a zsinati felekezetben még mindig nagy tisztelet és megbecsülés övezi az ereklyéket. (-)

24. Hogy a pápának nincs nagyobb tekintélye, mint az egyszerű papnak, mert mondatik: »Akinek elengeditek bűneit...« (XVI)

- (a) Általános. A pápa főségét minden protestáns tagadja. Ebben egyeznek, és emiatt egymás között nem felekezateskednek. Teljes az egység közöttük, ebből a szempontból katolikusok, egyetemesek. Így valósulhat meg az emberiség áhított egysége, aminek egyik fő akadálya volt a pápai intézmény. Ebben nemcsak a protestánsok, hanem a mózeshitűek, a mohamedánok vagy éppen a mazonisták is egyeznek. (+)
- (b) A zsinati felekezet a katolikus hagyomány alapján a legutóbbi időkhöz a pápa feljebbvalóságát elfogadta. Ferenc pápa és hivatala viszont a lázadó reformátorok alapján értelmezi a pápai tévedhetetlenség dogmáját. Gyakorlatban csak akkor használja, ha saját hagyományhű híveit kell ostromozni és a hatalmat gyakorolni fölöttük. A világ felé a római püspöki szék egyike a többinek és a helyi egyházmegyei zsinatok vagy nemzeti püspöki karok hamarosan eljutnak az autokefáliáig.⁽¹⁵⁾ Mindenesetre a pápai hivatal még tisztelet övezi, és személyét többre tartják egy egyszerű plébánosnál, bármit is mond magáról. (-).

25. Hogy a búcsúk nem igazak, nem is adhat olyant a pápa. (XVII)

- (a) A búcsúk kérdése volt az egyik leginkább megpolitizált témája Luthernek is, ami rossz teológiájából fakadt. Nyilvánvaló, Luther véleménye már a száz éve kijegecesedett huszita hagyományból fakadt. (+)
- (b) A zsinati felekezetben még erőtlenül, de él a búcsú hagyománya és szükségessége, de fontossága hallatlan mértékben megkopott. Fontosságát nem hangsúlyozza.⁽¹⁶⁾ Feltehetően azért, mert a búcsú kegyelemközvetítő erejében, ami az Egyház bűnbocsátó hatalmából fakad, már nem hisz. A modernista gondolkodás a búcsúk intézményét a megszűnő népi vallásosság körébe utalja és igyekszik más-sal pótolni (világtalálkozók, „lelki” rendezvények, egyházmegyei „zarándoklatok”, stb.). (+)

26. Hogy a pápai kiváltságokat nem kell figyelembe venni. (XVIII)

- (a) Általános. E fölött még ma is szívesen élcelődnek nemcsak a világi, hanem a felekezeti médiumok is. Jó példa erre bármelyik pápalátogatás, bármelyik országban. (+)
- (b) A II. Vatikáni Zsinat óta egyre szembetűnőbb gyakorlat. Első kifejezése volt a pápai tiara elajándékozása, amely mára különféle apró lépésekkel eljutott Ferenc pápa személyében a legszembetűnőbb pápai kiváltságok megtagadásával.⁽¹⁷⁾ Ennek célja értelemszerűen nem lehet más, mint a pápai intézmény átalakítása, ami annak megszűnéséhez vezet. (+)

27. Hogy senki sem lehet nagyobb, még a pápa és a császár sem, mert mindnyájan testvérek vagyunk Krisztusban. »És ha valaki közületek nagyobb akarna lenni « stb. (XIX)

Jegyzet: Az utópisztikus világrend huszita megfogalmazása, amely jellemzi a később megjelenő illuminátusokat, szabadkőműveseket, kommunistákat, bolsevistákat, liberálisokat és zöldeket. Az organikusan növekvő emberi társadalmak egyik

felforgató ideológiája, ami hangsúlyozza nincsenek vezetők, mindenki egyforma, mert testvér, mert szabad, és mert egyenlő.

(a) Bár látszólag a protestáns felekezetek e hittétel szerint élnek, maguk is autokratikusak. A természetes folyamatok során kialakult a maguk autokráciája, ami lojális a világi vezetőkkel. Csak a legszélsőségesebb szekták élnek a huszita elv szerint. (-)

(b) Bár a zsinati felekezet is hangoztatja ezt az elvet, és próbál évszázados intézményeket ennek megfelelően átalakítani, egyelőre nem jutott el a huszita kommunizmusig. Igaz, a felszabadítás teológiája ezzel kompatibilis, ami a mostani római kúria fő ideológiája. (-)

28. Hogy sem a pápa, sem a császár nem hozhat törvényt, de elegendő megtartani az Isteni törvényt. (XX)

Jegyzet: A fenti tételből logikusan következik. Az utópisztikus államban nincsenek törvények. Ez természetesen lázadásokhoz, anarchiához, majd diktatúrához vezet.

(a) A történelem a protestánsokat számtalan esetben ráébresztette, hogy az állami törvényekhez igazodni kell. Emellett az isteni törvényeket is szükséges definiálni, nem hagyhatók az egyszerű ember okoskodására. Csak a legszélsőségesebb szekták és társadalomtagadó (legújabbban különféle zöldek és „alternatív” civilek) élnek huszita elvek szerint. (-)

(b) A zsinati felekezet nem él huszita elvek szerint. Sőt, törvénykezésében egyre inkább a világi szokásokat követi, ennek következtében saját jogrendszerét is feladja vagy alapvetően megváltoztatja. (-)

29. Hogy a szentelt olaj és az utolsó kenet meg a szenteltvíz nem ér semmit. (XXI)

(a) Általános. A protestánsoknak nincsenek szentelményeik. (+)

(b) A zsinati felekezet látszólag a hagyományt követi, és a legújabb időkig hangsúlyozták a betegek kenetének a fontosságát, de a kovid-hisztéria megmutatta a valóságot: hivatalosan senki se kardoskodott, hogy a haldoklók megkaphassák az utolsó kenetet, és a szenteltvíztartók minden templomban csont szárazak lettek. Ha a szentelmények erejében a püspökök se hisznek, miért várjuk el ezt az egyszerű, de felvilágosult néptől? (+).

30. Hogy a keresztelőkút emberi találmány, mert Krisztus folyóban kereszteltetett meg. (XXII)

Jegyzet: Megint egy sajtóságos, egyszerű paraszti észből fakadó érvelés, ami figyelmen kívül hagyja ezer év valóságát.

(a) Bizonyos, nagyobb felekezetek (lutheránus, kálvinista) nem vetik meg a keresztelő kutat, mivel annak praktikus-sága tagadhatatlan. A baptisták viszont medencéket építenek és abban „merítkeznek”. Ez a medencésdi se felel meg a huszita hitelveknek, hiszen az abban levő víz nem az élő folyó vize, különösen nem a Jordáné. (-)

(b) A keresztelőkút hagyománya mind a mai napig fennmaradt, és még a legmodernistább szellemben épített és kialakított épületekben se hagyják el. (-)

31. Hogy a pap nem köteles mondani az officium divinumot, csak Miatyánkot. (XXIII)

(a) Általános. A protestánsokat ebben is a legszélsőségesebb individualizmus jellemzi. Lelkészeikre nézve nincs kötelezettség, bár egyes felekezeteknél a napi kegyességhez van ajánlott „útmutató”. Ha a lelkészt vezeti a lélek, megvan az a szabadsága, hogy az istentiszteleti hivatalos ágendától eltérjen és saját maga által választott szentírási szakaszcól prédikáljon. Persze ilyenkor mindig a Szentlélekre hivatkoznak. Akárcsak Husz János és a többiek.(+)

(b) A zsinati felekezetben felszentelt áldozópapok egyelőre mind kötelesek zsolozsmázni, és tartani magukat NOM rubrikáihoz.⁽¹⁸⁾ (-)

32. Hogy bármely világi ember, a nő is gyóntathat és feloldozást adhat. (XXIV)

- (a) Egyházi értelmezés szerint a protestáns lelkészek és püspökök is mind világi emberek. A szekularizált társadalmakban maguk a protestáns felekezetek is civil szervezetek: „egyházak”. Ezekben a gyónás és az ahhoz kapcsolódó feloldozás gyakorlata nem létezik, mivel a bűntől egyes protestáns vélemények szerint csak önmaga szabadíthatja meg az embert, vagy: soha meg nem szabadulhat tőle, tehát eleve elrendelődött a kárhozatra vagy az üdvösségre. Nincs szükség se gyónásra, se feloldozásra. (-)
- (b) A zsinati felekezetben a gyónás szentségének kiszolgálásához papi hatalom szükséges. Ezt a hatalmat csak férfiak kapják. (-)

33. Hogy gyónásnál nem kell térdet hajtani a pap előtt, csak Isten előtt. (XXV)

Jegyzet: Minden bizonnyal ez is az egyszerű ember tudatlanságából fakadó tétel. Hiszen a gyónó nem a pap előtt hajt térdet, hanem ezzel fejezi ki megrendülését, és tisztában van azal, hogy a szentséget Jézus Krisztustól kapja.

- (a) Általános. Protestáns felfogás szerint mind a gyónás, mind a térdhajtás pópista dolog. (+)
- (b) A zsinati felekezet igyekszik felszámolni a gyóntatószékeket, gyónás közben kényelmesen hátra lehet dőlni, nem szükséges a térdelés. Sőt egyes lekipásztorok, ha valaki térdelni szeretne, meg is botránkoznak. (+)

34. Hogy a papoknak is marhákat kell őriznie, mint más embereknek. (XVI)

- (a) Általános vélekedés. Mégse a huszita elv szerint élnek. A nagyobb felekezetek eltartják lelkészeiket, így azok nem szorulnak civil munka végzésére. (-)

(b) A zsinati felekezet igyekszik ebben is a korhoz alkalmazkodni, és papjaitól elvárja a civil életben való tájékozottságot. Az a példamutató pap, aki nem az oltárnál térdepel, a szószékről prédikál, és a gyóntatószékben ül vagy beteget látogat, hanem az, aki jól menedzseli a plébániát, levelezényli az építkezéseket és felújításokat, mozi klubot szervez és rendszeresen edz, gördeszkázik vagy focizik, és még a gitárt is a kezébe veszi. Otthonosan mozog a médiában, blogol-vlogol, fészbukozik és twitterkedik. (+)

**35. Hogy a halottakért tett felajánlások nem használnak.
(XXVII)**

(a) A protestánsok a halottakért nem imádkoznak. Nem gondolnak lelkük üdvösségére, mivel hitük szerint nincs tisztító tűz, csak önmegváltás vagy eleve elrendelés. Ráadásul ezek mind a magánszférába tartoznak, mindenki intézze úgy, ahogy tudja. (+)

(b) A zsinati felekezet még követi a szent hagyományt, ami szerint a megholtakért bemutatott miseáldozat vagy magánfelajánlás enyhítheti a tisztító tűzben szenvedő lélek gyötrelmeit. (-)

**36. Hogy a szépen lefestett Szűz Mária olyan akár a szajha.
(XXVIII)**

(a) A pápatagadás mellett Szűz Mária tiszteletének elvetése a másik közös jellegzetessége minden protestáns felekezetnek. A huszita tétel a Szűz Mária szentképeken, oltárokon különösen gonddal és szépséggel megfestett alakjában prostituáltat láttat. Ezzel kompatibilis a protestáns hagyomány és ízlés: még ma is különösképpen viszolyog a Szent Szűz megjelenítésének mindenféle formájától. De nem zárkózik el más, nem a vallásos meggyőződés elmélyítésére készült, nőket ábrázoló festmények vagy más művészi alkotások csodálatától.⁽¹⁹⁾ (+)

(b) Még a II. Vatikáni Zsinat se volt képes elnyomni a hívők Mária tiszteletét. Sőt ellenkezője: úgy tűnik a mariológiai ismeretek egyre szélesebb körben kapnak nyilvánosságot, de ezeket ma már főképpen elkötelezett laikusok terjesztik, akik mögött csak nagyon kevés „máriás” lelketű és szentéletű pap áll. (-)

37. Hogy nincsen tisztítótűz. (XXIX)

(a) Összefügg a katolikus dogmák tagadásával. Így ez a tétel is ennek a következménye. (+)

(b) Bár hitrendszerében a zsinati felekezet még nem tagadja a tisztítótűz valóságát, megnyilatkozásaiban a huszita tétel szellemével azonosul, többféleképpen is. Például: üres a pokol; Isten senkit se enged, hogy átlépje a limbót; a pokol csak egy kulturális termék, stb. stb. Ennek következményei: nincs pokol; senki se jut kárhozatra; Isten a bűnöst is üdvözíti (annak akarata ellenére); Júdás megtette azt, amit kellett, tehát engedelmes volt, ő is üdvözülni fog. Egy kis idő még, és Róma is eljut a huszita tétel elfogadásáig. (+)

38. Hogy nem kell hinni a szentek mondásait, csak a Szentírásét. (XXX)

(a) A „Sola Scriptura” elve bármennyire is hangzatos, még a protestáns felekezetek esetében sem működik. Mindegyikük a maga alapítója szerint értelmezi azokat, és az általa lefektetett konstitúciók szerint élnek. Nagy becsben tartják alapítóik traktátusait, összegyűjtött írásait, bármik is legyenek.⁽²⁰⁾ Alapítóikat szentként tisztelik bármennyire is botrányos volt az életvitelük, ennek ellenére a Szentlélek indítatására képesek hittételeiket akármikor megreformálni. Ezért a megszámlálhatatlan protestáns mozgalom, kiségyház, szekta – hívjuk őket bárminek is. (+)

(b) A zsinati felekezet még nem tudta feledtetni sem a nagy szentek életpéldáját, sem pedig írásait. Bár igyekszik azokat elhalványítani a legújabb szentek töménytelen mennyi-

ségű lelki irodalmával, vagy pedig modernista eszközökkel magyarázni a régieket, a szentek mondásai mindig is élő forrásai maradnak a hagyománynak. (-)

39. Hogy a kép egyik felére lefestik a szegény Krisztust számmárral, másik felére a pápát lovakkal, pompával. (XXXI)

Jegyzet: A hittétel feltehetően korabeli vásárokon osztogatott képekre vonatkozik, amelyeken szembeállították a krisztusi szegénységet az egyházi gazdagsággal.

(a) A protestánsok ma is élesen szembehelyezik Jézus Krisztus idealizált szegénységét a pápai udvar pompájával. (+)

(b) A zsinati felekezet fokozatosan távolodik az Egyház hagyományától, amely hivatott megjelentetni a világban a Isten országának csodálatos mivoltát épületeiben, liturgiájában és mindennapjaiban. Ezért Jézus egyszerűségét idealizálja, és egyre inkább követendő példaként hangsúlyozza. A legújabb pápa ennek a modernista irányzatnak a leghangosabb képviselője. (+)

40. Hogy lefestik a pápát, amint misét mond, és az ördög ministrál neki, körülötte meg démonok vannak. (XXXII)

Jegyzet: Hasonló az előzőhöz, ami két végletes huszita véleményt fejez ki: hogy a mise ördögi praktika, és a pápa a Gonosz szolgája. Tárnya valószínűleg itt is a vásárokon osztogatott pápagyalázó gúnyképek.

(a) Minden bizonnyal Luther a huszita hagyományt követve támadta a misét, és „reformálta” meg és protestált minden ellen, ami elgondolása szerint a pápai udvartól származhatott. A protestánsok ma is ehhez tartják magukat. (+)

(b) A zsinati felekezet élete még mai is a mise köré szerveződik. Ha az ördög praktikájának tartaná, önmagával hasonlana meg. Más kérdés az, hogy mi történt a tridenti misével, és miért volt szükség a radikális NOM bevezetésére. Mindenesetre nincs deklarálna sehol sem, hogy az ok az volt, hogy a tridenti mise ördögi. (-)

41. Hogy a kiátkozástól nem kell félni, figyelembe sem kell venni, mert míg ember megátkoz, - Isten megáld. (XXXIII)

- (a) Mivel a protestánsok tagadják a katolikus hitelveket, számukra ma már nem jelent semmit a kiátkozás. (+)
- (b) A zsinati felekezet nem átkoz ki senkit. Egyházfogalma modernista, emiatt nem lehet *de jure* sem kiátkozni senkit, hiszen még a hitetlenek is valamiképpen az „egyházhoz” tartoznak, amiből ilyenkor érdekes módon csak egy van, viszont rendszerint egyházakról beszélnek, amelyek közül nem az egy, hanem csak az egyik a „katolikus”. Tehát a zsinati felekezet ebből a szempontból huszita elvet vall. (+)

42. Hogy püspök feleségül vehet szüzet, a szerzetesség és kanonokság pedig az ördög találmánya. (XXXIV)

- (a) A protestánsok hangosan ellene vannak a nőtlenségnek. Ha van püspöknek nevezett személy felekezetükben, az nyugodtan együtt élhet bárkivel. Legújabban akár vele azonos neművel is. A szerzetesi intézmények pedig még a hosszú évszázadok során sem álltak helyre, bár egyes mozgalmakban voltak erre kísérletek, de sose került vissza a protestantizmus fő irányvonalába. (+)
- (b) A klerikusok, így a püspökök sem nőülhetnek, a szerzetesség is jelen van, viszont a kanonok-intézmény a II. Vatikáni Zsinat óta szinte teljesen eltűnt, bár formaliter létezik. Számos szerzetesi intézményt a mindennapi élet porondján már nem lehet elkülöníteni bizonyos filantróp civil szervezetektől, tehát itt is nagy közeledés tapasztalható a protestáns gyakorlathoz. A cölibátus eltörlése mellett is nagy a kardoskodás bizonyos progresszív egyházmegyékben. Ez odáig fajul majd, hogy az ősegyházra való hivatkozással majd nős és „kipróbált” férfiakat is püspökké avatnak jó protestáns mintára. (+)

43. Hogy semmit sem kell ajándékozni az oltárra, gyertyát sem, mert az simónia és kapzsiság. (XXXV)

(a) A hittétel olyannyira „fejlődött”, hogy a protestánsoknak nincs oltáruk se, csak úrasztaluk. Néhány gyökereit kereső lutheránus mozgalom ragaszkodik az oltár kifejezéshez és még gyertyát is gyújthatnak, de nagy általánosságban viszolyognak a gyertyák égetésétől, bármiféle áldozattól és felajánlástól.(+)

(b) A zsinati felekezet a katolikus hagyományt követi, templomaiban megengedett a gyertyaégetés, ami az áldozat bemutatásának a szimbóluma. A miseintencióért felajánlott pénzüsszeget (stóladíj) is elfogadja, a világban szükséges anyagi kiadások fedezésére. (-)

44. Hogy halálos büntől a pap fel nem oldhat. (XXXVI)

Jegyzet: Az akkori állapotokat tükröző hittétel, amikor is az egyszerű nép is tisztában volt a bűnök fajtájával. Bár a gyónás szentségét már dühösen tagadta, hiszen életét a gonosz eredményesen megpolitizálta.

(a) Általános. Több szempontból is körüljárt hittétel (lásd 24. és 25.). Már itt feltűnik a predestináció tana. (+)

(b) A zsinati felekezet követi a katolikus hagyományt, és még tanítja, hogy a tiszta szívvel gyónó még a halálos bűnétől is képes megszabadulni a gyónás szentsége által. (-)

45. Hogy világi javak körül buzgólkodó egyháziak az ördög tagjai. (XXXVII)

(a) A protestáns mozgalmak érték el az állam és az egyház elválasztását, és így a keresztény világra rászabadították a meghasonlást. Fő hivatkozási alapjuk, hogy az Egyház foglalkozzon csak lelki dolgokkal, amelyek viszont elsősorban magánügyek, nem a köz gondjai. Így foglalkozik a semmivel a szekularizálódott protestantizmus, mert az már a lélek létét is tagadja, viszont a jócselekedetet nem. Abban hisz. (+)

(b) Bár a zsinati felekezet eltávolodva a katolikus tanítástól, egyre inkább hangsúlyozza a világi jelenlétet, és elvárja klerikusaitól, mind a mai napig szükségesnek tartja a világban keletkezett javainak gondozását, amely fölött a Vatikán disponál. Természetesen itt is megjelent a tendencia, hogy a felelős döntéssel járó pozíciókat átadják nem klerikusoknak, köztük nőknek is. Tehát ez a hittétel a gyakorlatban elfogadás alatt van. (+)

46. Hogy a főpapok, akik kiátkozzák Isten népét, az ördög és az antikrisztus tagjai. (XXXVIII)

Jegyzet: Lásd a XXXIII. tételt.

(a) Mivel a protestantizmusnak nem kell számolnia az Egyház világi hatalmával, a tétel számára ma már irreleváns, hiszen megvalósult. (+)

(b) A zsinati felekezet ma már nemátkoz ki senkit. Sőt már az ördögben sem hisz, mivel arról azt gondolja, hogy csak egy jelképes alak, amit a keresztény kultúra termelt ki magából, nem valóságos személy. (+)

47. Hogy a világi javak körül buzgólkodó egyháziak képmutatók és a szentegyház ellenségei. (XXXIX)

Jegyzet: Lásd a XXXVII. tételt.

(a) A mai protestánsok felháborodva kommentálják, ha a zsinati felekezet saját anyagi javaival foglalkozik, míg saját szentegyházuk esetében ezt az anyagiasságot természetesnek, sőt üdvösnek tartják. (-)

(b) A zsinati felekezet szégyenlősen, ezért titokban és nagy körültekintéssel anyagiaskodik, félve a tételben megfogalmazottaktól; azt kimondatlanul is elfogadva. (+)

48. Hogy Krisztus gőgös helytartója nem méltó arra sem, hogy akár egy gyermek elöljárója legyen. (XXXX)

- (a) A pápaság tagadásának ma már durvának tűnő megfogalmazása. De lényegében ma is ez a helyzet, és különösen hangsúlyos megvalósulása az úgynevezett „egyházi pedofil botrányok” keretében, amit a szekularizálódott és álkeresztény neoprotesztantizmus generál. (+)
- (b) Minthogy Montini a pápai trón elfoglalása után lemondott földi helytartóságáról, és ezt szimbolizálандó elajándékozta a tiarát, következésképp azóta a zsinati felekezet a huszita tétel szellemében él: a pápa senki hívőnek nem lehet előljárója a világban, még a legkisebb gyerekeknek sem, nemhogy a legnagyobb államférfiaknak. (+)

49. Hogy a dézsmákkal, világi javakkal és tisztségekkel foglalkozó egyháziak eretnekek. (XXXXI)

Jegyzet: Lásd XXXXVII. tételt. A huszita háborúk korát tükrözi, amikor is az Egyházat igyekeztek minden világi eszköztől megfosztani, és megbélyegezni azt, aki behajtatta az adókat és élt a még meglévő hatalmával.

- (a) Általános. Ha a protestáns felekezetek következetesek lennének, rájuk is vonatkozna tétel. De a kettős mérce szerint csak a katolikusoknak kell teljes szegénységet fogadni és a társadalom peremén tengetni az életüket. A sajtó mind a mai napig nagy szeretettel boncolgatja Vatikán állam pénzügyeit, és követeli annak elhatárolódását bárminemű világi céltól, hogyha abban azt látja, hogy a hívők előnyére válik. (-)
- (b) A zsinati felekezet igyekszik a tételnek megfelelni. Így legtöbb helyen nemcsak plébániai, hanem egyházmegyei szinten a gazdasági vezetés laikusok kezében van, akik helyzetükből fakadóan a javakat egészen másképp kezelik, mint a klerikusok. Következésképp a tétel szellemét Róma elfogadja, és Ferenc pápa alatt már egészen a huszita tétel szellemében él. (+)

50. Hogy a római egyház hamis, a sátán zsinagógája, emberek találmánya, a kárhozat anyja, minden rossznak forrása és eredete. (XXXXII)

Jegyzet: A katolikus-ellenesség ma már szokatlanul őszinte megfogalmazása, ami egészen mélyen gyökeret vert az emberek tudatában, a forradalmak és a kommunista uszítás eredményeképp.

(a) Nemcsak a protestáns, hanem más istenhitűek és istentagadók krédója. Még a kálvinista és a lutheránus gyökerű felekezeteké is, igaz, ma már nem hangoztatják. Ennek köszönhetően ez tétel különösen áthatja a magyar közgondolkodást és kultúrát. A történelmet a középiskolákban és az egyetemeken mindenütt ezzel a premisszával tanítják. Nincs kivétel. (+)

(b) A zsinati felekezet feladta az egyetlen igaz hitbe vetett meggyőződését, emiatt ennek a tételnek képtelen ellent mondani. Ezt tükrözik a II. Vatikáni Zsinat utáni pápai enciklikák, amelyek egyre ritkábban hivatkoznak zsinat előtti pápai dokumentumokra.⁽²¹⁾ Különösen szembetűnő ez Magyarországon, ahol az 1930-as évek katolikus megújulásárát még ma sem lehet kedvező színben beállítani. (+)

51. Hogy a tulajdonnal bíró papnak száz ördög van a lelkében. (XXXXIII)

Jegyzet: A ferences fraticellik huszita homológiája. A korra jellemző, paraszti gondolkodás megnyilvánulása. Ehhez hasonló kijelentéseket Kálvin és Luther is bőven tett. Ez is bizonyítja, hogy tanításuk nem katolikus, hanem protestáló. Nem az apostoli hagyományban, hanem a huszita lázadásokban gyökerezik.

(a) A protestáns kettős mérce itt is nyilvánvaló. Míg saját lelkipásztoraik (akik rendszerint nagyobb hatalommal bírnak, mint a katolikus plébánosok) kiérdemlik a földi javakat, a katolikus pap páriaként tengesse életét.(+)

(b) A Szent Ferenc szegénységét félreértelmező fraticelli kommunista utópiát az Egyház többször is elítélte. A zsinat

felekezet viszont feltámasztotta a felszabadítás teológiájával, és legújabban Ferenc pápa munkálkodásával. Ebben a tükröben beszédes a modernista jezsuita Jorge Bergoglio pápai névválasztása is.⁽²²⁾ Ennek következményeként a zsinati felekezet fraticelli-lelkületben tevékenykedik, és törekszik arra, hogy a templomegere szegénység a hitelesség, nem pedig a semmirekellőség jele lehessen. Így a modernista felfogás miatt papjai szélsőséges módon ki lettek szolgálva a világ kényének és kedvének. De ez nem az Úr Jézus akarata, hanem a világ forradalmi lázongásaihoz való alkalmazkodás, aminek eredménye szellemi pusztaság, gyümölcse pedig lelki és testi halál. (+)

52. Hogy aki bűnbocsánatot akar a római Udvarban, teli erszényt visz oda és feloldódik minden vétectől. (XXXXIV)

Jegyzet: Ez a tétel különös hangsúlyt kap a lutheránus protestánsoknál. Ez volt az egyik vesszőparipájuk.

(a) Mivel a búcsúk, és a Róma által kibocsátott búcsúcédulák ügye lekerült a naprendről, a protestáns hitélet számára ez a tétel jelentőségét veszítette. De nemrég, még a zsinati felekezet által is megünnepeelt Luther emlékévkben (2017), újra előkerült, mint intő példa a vallás és a hatalom veszélyes összefonódására. Így még mindig általánosan vallják. (+)

(b) Mivel a búcsúk szerepe a zsinati felekezet életében marginalizálódott, azt gondolhatnánk, ennek a huszita „hittételnek” ma már nincs jelentősége. Viszont mindez azt jelzi, hogy Róma ebben a kérdésben is kapitulált, és nem ad kiváltságokat a római zarándokoknak. Így senki sem gondol arra, hogy vezeklésképpen vagy hálából nagy összegű pénzadományt hagyjon Róma püspökére. Ha megteszi, azt mondják, mindezt filiszterségből teszi. (+)

53. Hogy kapzsiságból a papok örülnek a tetemeknek, akár a hollók. (XXXXV)

Jegyzet: Akárcsak az előző, ez se hittétel, hanem olyan vélekedés, ami az egyszerű emberek szívében lakozó irigység se-

gítségével szítja a lázadás lelkületének tüzet. Az inkvizítor minden bizonnyal oly sokszor hallotta, hogy le kellett írja.

(a) A protestáns felekezetek közül csak a legszélsőségesebbek demokratizálódtak olyan mértékben, hogy halottaikat ingyen temetik, de minden bizonnyal ott is felmerülnek költségek, amiket valakinek fizetnie kell. A temetők fenntartása ugyanis kiadásokkal jár. (-)

(b) A zsinati felekezet ma is szed stólapénzt, amiből nemcsak a pap, hanem a kántor is részesül. (-)

54. Hogy esküt tenni mindenkinek tilalmas. (XXXXVI)

Jegyzet: A tétel nem feltétlenül katolikusellenes, hanem az akkor szélesen elterjedt égre-földre való esküdözés szokása ellen keletkezhetett. Talán ezért jegyzete le a ferences inkvizítor, mert a katolikus szokásjog szerint a súlyos döntéseket a feszületre és a boldogságos Szűz nevére való esküvel erősítik meg.

(a) Protestánsoknál ma is szokásban van az eskünek az a formája, amikor jobb kezüket a szívükre, bal kezüket pedig a Bibliára helyezik. Tehát ebből a szempontból nem követik lángoló lelkületű elődeiket.⁽²³⁾ (-)

(b) A zsinati felekezet is számos olyan esküformát őriz, amelyek a katolikus hagyományban gyökereznek. Ilyen a házasságkötés szertartásában a Szűz Mária nevére és a feszületre való eskütétel. Ettől még ma is különösképpen irtóznak a protestánsok. (-)

55. Hogy tekintélyénél fogva a pápa inkább akarja tiszteltetni az egyházi törvényeket, mint az Új - és Ó-Testamentumot. (XXXXVII)

(a) A protestantizmus mindig igyekezett a katolikus szokásjogot és törvénykezést megszüntetni. De az idők folyamán maga is kénytelen volt felállítani saját jogrendszerét. Ma már a kálvinistáknál is csak üres szólam a „Sola Scriptura”. Kálvin mindent jobban tudott az elődöknél, tehát minden ó-

és újszövetségi jogot Kálvin törvénykezése felülír. Igaz, Kálvin hitromboló újításait mindig a Szentírásra hivatkozva vezette be. (-)

(b) A zsinati felekezet igyekszik az egyházi törvénykönyvet megőrizni, és a maga hitgyakorlata szerint aktualizálni. Ebben még nem jutottak odáig, hogy teljesen felszámolják az Egyház hierarchikusságából következő rendelkezéseket. Igaz, a zsinati felekezet pápai egyre inkább a protestáns tétel szellemében újít. (-)

56. Hogy az egyházi törvények hitványságok, szórszálhasogatások és a józan ész kiforgatásai. (XXXXVIII)

Jegyzet: Az előző tétellel van összefüggésben. A huszita lelkület mindent eltörölni akaró kifejeződése, ami újra és újra felbukkan különböző mozgalmakban. Legújabbán a zöldek, előttük a szocialisták, azok előtt a kommunisták és bolsevisták, stb. stb.

(a) A legtöbb protestáns felekezetnek, amelyek magukat „egyháznak” tartják, van saját törvénykönyvük. Ezek maguk is magyarázatokra szoruló tételek szövevényéből állnak. Tehát a protestánsok nagy többsége semmiképpen nem huszita elődjeik lelkületében él. (-)

(b) A zsinati felekezet ápolja az egyházi törvénykezés hagyományát, a törvénykönyv magyarázata külön iskolázottságot igényel, az átlagember számára tételei valóban nehezen érthetők, így szórszálhasogatásnak tűnnek. (-).

57. Hogy az egyházi törvények meséket mondanak és ilyenekben a pápa nem pápa, hanem felforgató. (XXXXIX)

Jegyzet: Az előző tételek, más megközelítésben.

(a) Fél évezred alatt a protestáns felekezetek is kialakították a maguk törvénykezési módját, amely alapítóik (pl. Kálvin, Knox, Luther, Zwingli, stb.) megkérdőjelezhetetlen (dogmatikus) kijelentéseire alapul. Emiatt is a pápához és a katolikus törvénykezéshez ma is huszita szellemben viszo-

nyulnak. Viszont saját törvénykövető hívőik előtt nagy becsben állnak, és semmiképpen nem esnek olyan ítélet alá, mint fél évezreddel ezelőtt a katolikus egyházi törvénykönyv. (+)

(b) A zsinati felekezet csak papíron követi a hagyományt, a dogma- és törvénykezési rendszerét átírja, evvel kimondatlanul is a huszita szellemet követi: az egykori törvénykezők felforgatták a nép életét, a pápa pedig mesemondó varázsló volt, aki szerette a pompát. (+)

58. Hogy azok, akik a pápával tartanak, hitetlen farkasok és felforgatók. (L)

Jegyzet: Ez a tétel is a kor szellemét tükrözi, amikor is mindenkit, aki elfogadta a pápa hatalmát, megbélyegeztek. Az eszköz egyszerű: másokat vádolnak azzal, ami valójában rájuk vonatkozik. Ezt fél évezreddel később Magyarországon nagy előszeretettel alkalmazták a szabadkőművesek, majd a bolsevista kommunisták, és a konszolidálódó szocialista liberalisták. A hit dolgaiban egyre kevésbé hangsúlyos a pápa személye, mivel a modernizmus propagálásának módjában és intenzitásában ebben egyre inkább az autokefália érvényesül a zsinati felekezetenél. Farkasok és felforgatók a tradicionalisták, de nem a husziták és a belőlük kinőtt különféle eretnek felekezetek.

(a) A pápa személye és hivatala hit kérdésében ma is elfogadhatatlan. Ha számolni kell vele, akkor kénytelen-kelletlen megteszik, de mint világi tényező, akinek befolyása viszont csak politikai. De a Jézus Krisztussal kapcsolatos dolgokba ne szóljon bele, mivel a vallás magánügy, a lélek üdvössége személytől függő, vagy már eleve elrendeltetett. (+)

(b) A pápa személye és hivatala ma is fontos a zsinati felekezet számára, és akik követik, nem tartják farkasnak és felforgatónak. (-)

59. Hogy a papok imádtatják magukat, akár az Istenek, de Péter nem hagyta, hogy Cornelius tisztelje őt: akasztassanak fel a gőgös Hámánnal! (LI)

Jegyzet: Itt is tetten érhető az egyszerű paraszti bigottság, ami természetéből fakadóan képtelen okot és okozatot megkülönböztetni.

- (a) A felekezet-alapítók, de egyes lelkészek is hallatlan tisztelgetnek örvendenek. Tehát nem tükrözik a huszita lelkületet, ami szerint mindenki egyenlő, mindenki testvér és mindenki ugyanolyan szabad. Magát Husz Jánost életében már második Krisztusnak tisztelték. (-)
- (b) A zsinati felekezet minden erejével azon van, hogy az egyszerű emberek között még a nyomaiban fellelhető pap-tiszteletet lerombolja. Huszita szellemben élve hangsúlyozza, hogy a pap is ember, és ne várjon el többet senki tőle, mint amit elvárhat a sarki koldustól vagy a szuterénben kalapácsoló susztertől. Tehát a legjobb protestánsként valósítja meg a huszita programot. (+)

60. Hogy a pápai adószedések simóniás eretnekség és a jámborság látszatát akarják kelteni. (LII)

Jegyzet: Lásd még XXXXIV. és XXXXV. számú tételek. Nyilvánvalóan politikai indíttatású. A husziták nem akartak egyházi adót fizetni, sőt az Egyház világi javainak szekularizációjára (elrablására) törekedtek.

- (a) Bár a korabeli mozgalmaknak egyik fontos tétele volt, ma már nem foglalkoznak vele, hiszen a protestáns felekezetek még világi szervezeti szinten se kapcsolódnak a pápai intézményhez. Viszont megjegyzem: a protestánsok is kialakították a maguk adórendelkezéseit és mind a mai napig igen szigorúan veszik. Tehát itt is a kettős mérce érvényesül. (+)
- (b) A zsinati felekezet még ma is gyűjtet a pápa szándékára, aminek jámborkodó, filiszter indíttatását csak a legszkeptikusabbak vonják kétségbe. (-)

61. Hogy a pátriárkai, érseki, esperesi méltóságot gőgből és kapzsiságból találták fel s ezek az ördögöt szolgálják. (LIII)

- (a) A nagyobb protestáns felekezetek az évszázadok folyamán szükségszerűen mind kialakították egyházszervezetüket, amit különböző szinteken vezetők képviselnek. A régebbi felekezeteknek már espereseik és püspökeik is vannak, és amolyan érseki hivatalt ellátó elnökeik. Semmiképpen nem élnek huszita szellemben, mivel ezekről nem mondják azt, hogy az ördög szolgálói. Vagy itt is kettős mérce érvényesül. Csak a katolikusok hierarchiája ördögi. (-)
- (b) A zsinati felekezet még őrzi a katolikus hagyományokat és a szervezet hierarchikus felépítését. (-)

62. Hogy a főpapok kedvelik a lovakat és az asszonyokat s mások feleségeivel hálnak. (LIV)

Jegyzet: Ez inkább már személyeskedés, mint hittétel. Jellemzi az akkori, az Egyház iránt érzett gyűlöletet.⁽²⁴⁾ Az inkvizítor ezt is azért jegyezhetette fel, mert több huszitától is hallhatta. Mindenesetre a kor egyik jellegzetessége lehetett a hitehagyott klerikusok botrányos élete, amelyről Bandinus Márk püspök is beszámol közel kétszáz év után tett moldvai vizitációja alkalmával.⁽²⁵⁾ A lovak kedvelése nyilvánvalóan a fényűzésre, mint manapság a drága személygépkocsik utáni rajongásra, és nem zoofiliára utal.

- (a) A protestáns felekezetek vezetői nem a társadalom peremére szorulva élnek, hivatali kötelességükből fakadóan el kell fogadniuk bizonyos kiváltságokat. Minthogy a nőülés nincs kizárva náluk, az emberi gyarlóság miatt nem ritka, hogy házastársukat megcsalják. Ezt nem egy esetben elnézik nekik, mivel náluk szabad a válás. Következésképp: semmiképpen nem élnek a husziták által megkövetelt szigorú erkölcsiségben. De itt is a kettős mérce figyelhető meg: ezt az erkölcsiességet a zsinati felekezet papjaitól messzemenően megkövetelik, akik közlekedjenek gyalog és maradjanak hűek nőtlenségi fogadalmukhoz. (-)

(b) A zsinati felekezet az Egyház által átvett rend és szokás-jog alapján kiváltságokat biztosít a hierarchia tagjainak. A hierarchia tagjai mind nőtlenséget fogadnak. A világ, akár-csak a huszita időkben, ma is a nagy nyilvánosság elé tárja félrelépéseiket és egyes gyarló főpapok pénzszeretét. Ettől való félelem miatt, meg hogy evangéliumibbnak tűnjék, egyre több egyházi előljáró elveti a hivatalával járó kötelezettségeket és él a husziták lelkületében. Ebben példamutatóásával élen jár Ferenc pápa. Következésképp a zsinati felekezet huszitább a huszitáknál. (+)

63. Hogy a római Udvarban nem pásztorok vannak, hanem rontók. (LV)

- Jegyzet: Lásd az előző XXXII. és XXXXIV. számú tételeket.
- (a) Az általános huszita vélekedés a legutóbbi időkig dívott a protestánsoknál. Mivel legújabbán a római nyilatkozások nem hitbéli, hanem társadalmi kérdéseket feszegetnek, ez a hittétel tulajdonképpen már közömbös. Viszont, ha előkerülnek a katolikus tételek, azok védelmezői rögtön nem pásztorok, hanem rontók. (+)
- (b) Nyilvánvalóan a zsinati felekezet nem élhet ebben a huszita szellemben annak veszélye nélkül, hogy meg ne hasonulna önmagával. Emiatt a római udvart változtatja meg belülről, hogy magáévá tehesse a huszita lelkiséget. Ez meg is történt. Példának okáért: az Inkvizíció intézményét a zsinati felekezet általánosságban elítéli, ezzel eleget téve a protestáns, majd az ebből fakadó mazonista követeléseknek, miszerint a husziták és más protestánsok ellen fellépő Egyház udvarában nem pásztorok, hanem rontók voltak. (+)

64. Hogy a papok a javadalmak pásztorai, nem a lelkeké. (LVI)

Jegyzet: Lásd az előző tételt. Ez annak a rögeszmének a példája, hogy az Egyház ne foglalkozzék világi javakkal, hanem csak a lelkek pásztorolásával. Természetesen itt is a hu-

szita gyűlölet által elvakított egyszerű ember gondolkodása fogalmazódik meg: nem tudta elképzelni, vagy elfogadni, hogy a hierarchiában számos olyan személy volt, akinek kötelességéhez tartozott az egyházi javak igazgatása, intézése.

(a) Még ma is általános elvárás, hogy a pap ne foglalkozzék anyagi javakkal. A protestáns lelkész viszont nagyon is teszi, bár sok esetben mellette ott van a felügyelő, de minden lényegi kérdés eldöntésében a lelkésznek nagyobb hatalma van. Tehát foglalkoznia kell szektás felekezete javadalmaival is. A gyakorlat itt is megmutatja, hogy a huszita elv csak elv, a valóságtól igencsak messze áll. Akárcsak minden lázadó okoskodás, ami önmagából gyárt ideológiát. ⁽²⁶⁾
(+)

(b) A zsinati felekezet teljes mértékben igyekszik a huszita elvnek megfelelni. Így az általuk uralta Vatikánban is igyekeznek az Egyház javadalmainak intézését laikus kezekbe adni, azzal a céllal, hogy a világ ezt majd értékelni fogja. Természetesen. Itt is a kettős mércét fogja alkalmazni, és követelni fogja a végén, hogy minden vagyonát ossza szét az úgynevezett szegények között. (+)

65. Hogy a papok (most) egyszerű szolgái a főpapoknak, püspököknek . . . (LVII)

Jegyzet: Lukcsics nem tudta kiolvasni egyértelműen az eredeti szöveget, így a kommunista propagandisták se fordították le magyarra. Mivel az eredeti dokumentum fakszimiléje nem elérhető, a fordítással én sem próbálkozhattam.

66. Hogy az egyházat latrok barlangjává tették és nem a népért végzik a szertartásokat, hanem pénzért. (LVIII)

Jegyzet: Lásd az előző két tételt. Akárcsak az előbbiek, ez a tétel is az Egyház világi jelenléte ellen irányul, a propaganda eszközeivel: csúsztatás és a másik bemocskolása.

(a) Általános protestáns vélekedés, hogy a közel egy évezredes növekedés latrok barlangjává tette az Egyházat. Emiatt a reformáció szükségességének volta ma sincs megkérdőjelezve. A tétellel megfogalmazottak ma is hallhatók, hogy

a pápa az Antikrisztus, a főlator, stb. stb. Miséért nem lehet pénz elfogadni, stb. stb. (+)

- (b) A zsinati felekezet igyekszik úgy beállítani a reformáció előtti és az azt követő („ellenreformációs”) időket, mintha ennek a huszita követelésnek lett volna valóság alapja. Ezért hivatkozik nagy előszeretettel inkább a II. Vatikáni Zsinat után keletkezett dokumentumokra, az előtte levőkre csak mérsékelt módon, nagyon visszafogottan. Ilyen lelkületben született meg a munkáspap ideálja a franciák köztársaságában. Ebben gyökerezik az is, hogy a katolikus egyetemi professzor nem a számára kijelölt helyen tartózkodik, hanem forradalmi ösvényekre lépve beköltözik a legszegényebbek közé, mintegy a huszita rágalmakat is megcáfolandó.⁽²⁷⁾ Ezek szerint minden bizonnyal a zsinati felekezet huszita szellemben él. (+)

67. Hogy amidőn a főpapok Krisztus nevében az engedelmesség erényét parancsolják, nem prédikálnak a szentélyekben, hanem inkább kellene beszélniük az ördög nevében és az antikrisztus virtusával, nem szentélyekben prédikálni. (LIX)

Jegyzet: Hasonló az előző tételhez, az engedelmességet követelő főpapságot az ördög prokátorainak bélyegzi.

- (a) Mivel a zsinati felekezet nem hordozza a militáns Egyház hagyományát, modernista lelkületéhez való engedelmességet is csak azoktól követel, aki a katolikus tanításhoz ragaszkodik, a protestánsoknál ez már nem kérdés. Megnyugodtak abban a hiszemben, hogy az Egyház ha nem is szűnt meg, de számukra veszélytelen módon átalakult. Nem kell hű lenni hozzá, mivel ő maga se követeli ezt. De ha felmerül a kérdés, a huszita tétel szellemiségében érkezik a válasz.(+)
- (b) Lásd a fenti bekezdést. A pápai hivatalhoz való engedelmisség az Egyház egyik ismérve, így a zsinati felekezet nagy hangsúlyt helyez erre. Az I. Vatikáni Zsinat óta megkérdőjelezhetetlen ez a hatalom.⁽²⁸⁾ Ezért szükséges volt magának a pápai hatalom természetének megváltoztatása. Bár látszólag ellent mond a huszita tételnek, mégis doktrinálisan annak

szellemében él, hangsúlyozva az emberi jogokat, aminek a hithez semmi köze sincs. A pápai hatalom ereje, ha kifejeződik, ma már kizárólag arra irányul, hogy a katolikus gyökereket ökumenikussá formálják, a tradíciót pedig megszüntessék. Ez utóbbit kifejezetten üldözik. (+)

68. Hogy bármily kicsiny valaki prédikálhat. (LX)

(a) A protestáns gyakorlat szerint is lelkeszi vizsga szükséges ahhoz, ha valaki tanítani akar. De a legújabb „karizmatikus” ébredés visszatért a huszita gyakorlathoz, és bárki elmondhatja „hitélményét” a nyilvánosság előtt, mintegy tanúságot téve Jézus Krisztusról. (+)

(b) A zsinati felekezet is egyre inkább igyekszik karizmatikussá válni, és teret adni bárkinek az „ige liturgiájában”. Különösen szélsőséges zsinati mozgalmak esetében ez már általános. Maga az Egyház a nyilvános prédikálást nem nézte jó szemmel, és különös hangsúllyal tiltott bármiféle olyan nyilvános beszédet, aminek teológiai tartalma volt. A nyilvános prédikálást csak rendtagoknak engedte meg, és akkor is csak kegyes dolgokról, elsősorban a bűnbocsánatról és az ítéletről. Teológiai kérdésekről csak a domokosok (Ordo Predicatori) és az arra külön felhatalmazással rendelkező szerzetesek szólhattak nyilvánosan. Ma már mindenki teológus és a legsúlyosabb kérdésekhez is hozzászólhat a nagy nyilvánosság előtt. Bármit mondhat vagy cselekedhet, bármilyen retorzió nélkül, csak ne hangsúlyozza a katolikus (egyetemes) tanítást és annak kizárólagosságát. ⁽²⁹⁾ (+)

69. Hogy Krisztus törvénye elegendő az üdvösségre, az emberek által kitalált törvények nélkül. (LXI)

(a) A „Sola Scriptura” elve látszólag még ma is a legfontosabb protestáns elv, de az évszázadok megmutatták, hogy Krisztus törvényét Luther, Zwingli, Kálvin és a többi reformátor is mind-mind másképp értelmezi. Luther még huszita szellemben tanított, de Kálvin már kijelentette, hogy

sokan vannak, akik nem jutnak az üdvösségre, mert istenük eleve kárhozatra rendelte őket. Ezt kikerülendő, akárcsak a farizeusok, Kálvin is súlyos terheket akasztott azok nyakába, akik vakon benne bíztak. Ez a krisztusi törvény. Ennek a bigottságnak aztán millió megjelenési formája lett. (+)

(b) A zsinati felekezet a katolikus hagyományra hivatkozva tanítja, hogy nemcsak a Szentírásból, hanem az emberek együttélésből fakadó törvényekhez is igazodni kell. Az Egyház ez utóbbiakat mindig is igyekezett az evangéliumból gyökereztetni. Tehát még mindig nem élnek huszita lelkületben. (-)

70. Hogy a képtisztelők bálványimádók. (LXII)

Jegyzet: Lásd még a XII. és a XXVIII. számú tételket.

(a) Mind a mai napig megrögzött protestáns vélekedés, hogy a szentképek és az ikonok a bálványimádás eszközei. Mindezt az ószövetségi törvényekre hivatkozva gondolják. A protestáns imahelyek nagy része még ma is rideg, dísztelen épület. Különösen az újak, amikor még az architektúra is a végletekig lecsupasztott. (+)

(b) A zsinati felekezet tartja az egyházi hagyományt, de a világi elvárásoknak megfelelően egyre inkább igyekszik megszabadulni tőle, és mutatni azt, hogy képes az alkalmazkodásra, fejlődésre és utánzásra. Így sokszor a régi templomok restaurálásánál sajnálják a pénzt a középkori fal-festmények helyreállításához és a belső tereket modernista lelkületben újítják fel, vagy éppen protestánsokat megirigylő épületeket emelnek.⁽³⁰⁾ (+)

71. Hogy Krisztus vérét bőredényekben viszik titkon övéik áldoztatására. (LXIII)

(a) Mivel a protestáns felekezetek nem hisznek a szentségek jelenlétében, így abban sem, hogy az átváltoztatott borban és kenyérben az Úr Jézus valóságosan jelen van, ma már nem kardoskodnak a két szín alatt való áldozásért.

Így nem fáradoznak azon se, hogy Krisztus vérét bárhova is elvigyék, legyen akár az a legalacsonyabb (ócska börtömlőben) vagy legmagasztosabb (díszes kehelyben) módon kifejezve. (-)

(b) A konszekrált vért folyékony halmazállapota miatt nehéz kezelni, ezért a zsinati felekezet mindenben követi az egyházi hagyományt, és nem szállítja sehova, nem őrzi sehol. A papnak kötelessége az utolsó cseppig elfogyasztani, a kehelyt teljesen kiüríteni és még a vér maradványaitól is megtisztítani. (-)

72. Hogy zsinatot tartottak mezőn 1426. június 17-én, ahol mindhalálíg való megtartásra kimondták az alulírott tetteket és pedig: (LXIV)

- 1. Bármely pap prédikálhat a főpapok engedélye nélkül.*
- 2. Hogy bárki prédikálhat, áldozhat két szín alatt, a kisdedek is, mivelhogy az egy szín alatt való áldozás emberi találmány*
- 3. Hogy el kell venni az egyház evilági uraságát, javait, hogy visszatérjen eredeti állapotába.*
- 4. Hogy a nyilvánvaló halálos bűnöknek kiváltképpen nem szabad előfordulniuk a papságban. Hogy simónia, eretnokség: a pénzbeszedés keresztelésért, bérálásért, gyónásért, áldozásért, szentelt olajért, házasságkötésért, fizetett misékért vagy más misékért halottak évfordulóin, temetésért, javadalmakért, juttatásokért, főpapságokért, méltóságokért, búcsúk eladásáért; más számtalan eretnokséggel is telve van Isten egyháza; legyen tilalmas a vadházasság, szemérmetlen bujálkodás, csúnya beszédek, egyszerű emberek kifosztása, adószedések. És mivelhogy ennek szentje János, bárki ellene cselekszik, büntettség mint hamis keresztény. És hordozzák Krisztus testét titkon papi főveggel övéik áldoztatására. Mindez eretnekek, papok és világiak közül én, Jakab fráter prédikációimmal, Isten kegyelméből és segítségével megtérítettem huszonötezer embert.*

Jegyzet: Ez az utolsó mintegy összegezi az előző 63 tételt, négy pontba szedve. A pontok mindegyike vagy teljesen, vagy részben olvasható az előbb felsorolt tettek valamelyikében. Nem tudni, hogy ez az utolsó tétel egy huszita doku-

mentumon szerepel, amit a jelzett időben a husziták gyűlésén vagy az után ő maguk fogalmaztak meg, vagy pedig a ferences inkvizítor jegyezte le a huszita gyűlés alkalmával. Az újdonság ebben a tételben Husz János személyének kiemelése: „Eta quia Johannes huius est sanctus.” Következésképp nem hiába nevezték a huszitákat huszitának, és nem hiába nevezték addig a krisztuskövetőket krisztuskövetőknek, magyar nyelvterületen keresztényeknek. Mindenki azt követi, akihez a lelke húz. A mózeshitűek Mózeset, a mohamedánok Mohamedet, a husziták (cseh testvérek) Husz Jánost a lutheránusok (evangélikusok) Luther Mártont, a kálvinisták (reformátusok) Kálvin Jánost, a keresztények Jézus Krisztust.

ÉRTÉKELÉS ÉS TÁRGYALÁS

73. A modernista világ legfontosabb paradigmája, az evolúciós elv szerint, a protestáns felekezetek is mind evolválódnak. Kifejtik saját maguk lényegét: az állandó változásban gyökerező hitehagyást és a folyamatossággal való ellenkezést. Így már nemcsak az apostoli korok általuk olyannyira szeretett ősegyházától, hanem a gyökereiket adó huszita eszméktől is nagymértékben eltávolodtak és olyan hitet vallanak, amit önmaguk okoskodása növeszt, fejleszt és alakít. Ennek ellenére a ferences inkvizítor által összeírt huszita hittételeknek többségét még mindig vallják, jelezve, milyen mélyen gyökereznek a lázadás, az elszakadás lelkületében (71%). Már nem a jézusi szőlőtő vesszői ők, hanem a megvilágosodottak ültetvényében eresztettek gyökeret. Ebben az ültetvényben ahány protestáló vezető, annyiféle felfogás létezik Istenről, teremtésről, világmindenségről. Ami ezekben közös, az az apostoli korból fakadó valóság, az Egyház tagadása, aminek még ma is megtapasztalható megnyilvánulásai iránt különös gyűlöletet éreznek: ilyen a Szűzanya tisztelete, a szentmise áldozati jellege, és a Krisztus által alapított üdvösségre segítő szentiségek. Ezek a negatívumok egyesítik őket és teszik a modernista értelemben felekezeteiket egyházakká. Ezekben vannak közös nevezőn nemcsak az előttük már létezett a mohamedánokkal és a mózeshitűekkel, hanem az utánuk jövő minden monoteista vagy bálványimádó mozgalommal, sőt az ateistákkal is. Így kerülnek egy akolba, egy fedél alá az Úr Jézust fel nem ismerő világban ezek a felekezetek, mert ugyanannyit érnek, mint bármi más: az Egyház ellen támogatandó civil kezdeményezések.

74. Katolikus (egyetemes) szemszögből szomorú képet mutat a zsinati felekezet. Bár nevében és intézményeiben az Egyház folyamatosságát kellene látni benne, a huszita tanok felét már magáévá tette (49%). Amit még elutasít, azok nagy része is már protestáns értelemben megélt zsinati tételek sora, amelyeket áthatott az idegen szellemiség. Így a Szűzanya tiszteletét egyre inkább próbálják a protestánsok által elfogadható keretek közé terelni, ezért nem fessegetik Mária szüzességét, testének romolhatatlanságát és a teremtmények közötti kimagasló szerepét. A ha-

gyománys Mária kegyhelyeket igyekeznek inkább „eucharisztikus” helyé formálni, ahol a NOM szellemében ünnepelemek, sokszor visszataszítóan harsány (karizmatikus) módon. A búcsúk jelentősége semmibe vész, a zárándokokat nem a bűnbánat, hanem valamiféle sportszellem vagy a közösségben levés modernista szelleme hatja át.⁽³¹⁾ A szentségek szimbolikává alacsonyulnak, ez különösen szembetűnő a keresztség, a bérálás, a házasság és az utolsó kenet esetében. Ezek már csak amolyan közösségi, és nem az egyén életét alapvetően befolyásoló események. De hasonló sorsa jutott a bűnbánat, a papság és szentmiseáldozat szentsége is. A gyónás sokszor lelki beszélgetést jelent, a pap már nem Krisztust személyesíti meg, és ha valaki gyónás közben térdelni szeretne, az a papban megütközést kelt.⁽³²⁾ A pap már nem „áldozár” hanem valamiféle pszichológiai szakteknély, de legtöbbször csupán egyszerű lelki segédmunkás, akit már nem hajt arra semmiféle tudat arra, hogy a miseáldozatot bemutassa a világ bűneinek engeszteléséért. A mise is közösségi cselekedetté alacsonyodott,⁽³³⁾ többé már nem az Úr Jézus áldozatában való titokzatos jelenlét, hanem zajos performansz. Hogyan lehet valakinek a legszörnyűbb halálát dobveréssel, vad gitározással és tánccal ünnepelemek? Ezt nemde az ellenség teszi? És mitől ez az irtóztos viszolygás a széptől és a magasztostól? Fa- és cserépkelyhek, hétköznapiasan tányérszerű áldozató edények, végletesen dísznélküli mütösköpeny miseruhák? Mi végre mindez? Nemde annak a jele, hogy ezek már nem az Úr Jézusból, az élet forrásából fakadnak, hanem az Egyház valaha bontakozó és növekedő gallyacskáit a gonosz lemetszette és saját földjébe dugványozva növeszti, hogy keserű és halálos gyümölcsöt hozzon a népeknek és a nemzeteknek?

- 75.** Mit tehet az, aki mindezeket látja és tanúságot is tesz róla? Ha meg van győződve, hogy az Egyházon kívül a lelkének nincs üdvösség, akkor nekiáll keresni és próbálja megtalálni azt a közösséget, ahol még Jézus az Úr. Mivelhogy a végidőket éljük, amikor megfogyatkozik a hit, nem lesz könnyű dolga. Lehet, sok-sok kilométert kell utaznia, amíg erre a közösségre rátalál. De hát miért lenne ez különleges dolog? A ritka növények, a ritka állatok sem teremnek az út szélén. Különösképpen olyan vi-

dékeken, ahol minden zugban ott az ember istentelen iparkodásának nyoma. Mert az ilyen feldúlt tájon, ami rögtön szembeötlik, az közönséges, gyakori és többnyire alantas. De a Teremtés rendjében ilyen nincs. Ott a magasztos rendben minden a Magasságos nagyszerű teremtő lelkületéről és erejéről tesz tanúságot. Így vagyunk az egykor rendben élő emberi közösségekkel. A legtöbbször manapság hangos és magamutogató, mögöttük minden biztonnyal a gonosz munkálkodik. A rendek közösséggé és társaságokká formálódnak. A rend eldugott és védett helyekre húzódik, ahova még kevéssé ér el a világ mindenféle palackos árujából szivárgó szenny és a velejáró bűz.

És ha nincs meggyőződve arról, hogy üdvössége ettől a teremtésből fakadó renden múlik? Akkor olyan, mint a farizeusok, akiket az Úr Jézus egész életében ostromolt. Mindent tudtak az Istenről, de cselekedeteiken nem változtattak. Megmaradtak kényelmükben és segítették a gonoszság növekedését, aminek eredménye egyre több halál, és kevesebb élet. Ennél a meghasonlottságnál nincs semmi rosszabb, mert ez a kárhozat bizonyossága. Ó, Uram, add meg nekem azt a kegyelmet, hogy bár a test erős, a lélek ne legyen erőtlenségre!

- 76.** Feltárul hát a gonoszság titka: a világban létező egyetlen test, ami ellenállhatott, az Egyház, belső betegsége miatt már nem állhat útjába a gonosznak. A világ meg nem veszi észre a Gonoszt, aki testetlen. Rejtve marad, mert a világban különösképpen hatékony eszközökkel él. Ezek az utáncsúzás, rágalmasítás, megtévesztés, a kettős mérce és mindezek következménye az élőködés, az élet fölélése. Mi ezek lényege? Semmi más, mint a hazugság. A hazugságról pedig maga az Úr Jézus mondta, hogy ez építi a sátán zsinagógáját. De aki lát, és nem a világban él, az előtt a gonoszágnak nincs titka. Látja, hogy a gonoszság meztelen, mert valótlanságokra, pusztán hazudozásra: Isten tagadására épül. Beszédes, hogy a modernista világ mennyire át van hatva a hazugsággal, sőt istenített tudományának fejlődéselmélete hazugságokkal van tele, és minden a hazug tagadásra vezethető vissza: nincs Isten, te vagy az isten. Hiszen: a tudósok szerint minden, ami él, utáncsúsz, rágalmasít, megtéveszt, egyszer így és másszor úgy alkalmazkodik, és a másikon élőködik. Ez hatja át

tudományukat, és ez a hazugság-özön sodorja őket tovább a vég-időkben. De ez a titok csak nekünk, Jézusban hívőknek tárul fel, és mutatja meg magát teljes mivoltában. Mi látjuk a gonoszág undorító meztelenségét. Így válik a gonoszág atyja a hívők előtt semmivé, és jut a kárhozatra, mert aki tudja, hogy kitől való és hogy kihez megy, azt nem lehet az élettől eltéríteni. Aki a Gonoszt ismeri el urának, az annak gonoszsága szerint kap majd jutalmat: a soha el nem múló gyötrelmeket okozó kilátástalanságot. Akinek pedig Jézus az ura, az beléphet annak örök dicsőségébe és jutalma az el nem múló szeretet lesz: Isten dicsőséges jelenléte, az élet világossága.

77. Hol van az Egyház, a következősen nagybetűvel írt? És vajon létezik kisbetűvel írt változata? Vagy mindkettő fantazmagória? Az előbbinek kétezer éves lényege az, hogy teneked, személyesen kell döntened az Úr Jézus mellett, csak így válhatsz részévé annak a rendnek, ami az Úr Jézus valóságából növekedett és belőle táplálkozik: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Tudatos döntés kell ehhez, nem jár a vér vagy a másik döntése jogán. És léteznie kell, mert az Úr ígérete szerint létezik, a Gonosztól elkülönülten, amíg világ a világ. A második lényege pedig: bárki bármit csinál, úgyis ebbe a közösségbe tartozik, mert ember, és születésénél fogva joga van ehhez. Ha akarja, vagy ha nem akarja, még akkor is. Lehet megátalkodott istentagadó, vagy hitetlen filiszter, a „szeretet” egyesíti őket és így vagy úgy, de Krisztus láthatatlan testéhez tartoznak. A modern teológusok nem akadnak fenn azon, hogy Isten, akinek szabadságát annyira hangsúlyozzák, a végén mindenkire ráerőszakolja saját jóakarátát, még akkor is, ha az nem kell a megboldogultnak. Hazugság. És aki hazugságban él, ítélet alá esik. Aki nem hiszi, járjon utána.

TÁBLÁZAT:

A huszita tételek osztályozása.

A oszlop: sorszám. B oszlop: a tétel címe. C oszlop: protestáns. D oszlop: zsinati. A számok értelmezése. 1 = a tételt elfogadja; 0 = a tételt elítéli.

A	B	C	D
I	Hogy mindenkinek mindkét	1	0
IIa	Hogy a misében általános	1	0
IIb	Hogy a misében akadálytalanul	1	1
IIc	Hogy mindkét nembeliek	1	1
III	Hogy tanult világiak	0	0
IV	Hogy faedényekben konszekrálhatnak	1	1
V	Hogy az ostyában	1	0
VI	Hogy az összes szentek	1	0
VII	Hogy Szűz Mária	1	0
VIII	Hogy nem kell térdet	1	0
IX	Hogy senkinek sem	1	0
X	Hogy egyetlen gonosztevőt	0	1
XI	Hogy egy ünnepet sem	0	0
XII	Hogy nem kell tisztelnünk	1	1
XIII	Hogy nem kell ábrázolnunk	1	0
XIV	Hogy nem szükség keresztet	1	0
XV	Hogy nem kell tisztelnünk	1	0
XVI	Hogy a pápának	1	0
XVII	Hogy a búcsúk	1	1
XVIII	Hogy a pápai	1	1

XIX	Hogy senki sem lehet	0	0
XX	Hogy sem a pápa	0	0
XXI	Hogy a szentelt	1	1
XXII	Hogy a keresztelőkút	0	0
XXIII	Hogy a pap	1	0
XXIV	Hogy bármely világi	0	0
XXV	Hogy gyónásnál nem kell	1	1
XXVI	Hogy a papoknak	0	1
XXVII	Hogy a halottakért	1	0
XXVIII	Hogy a szépen festett	1	0
XXIX	Hogy nincsen tisztítóűz	1	1
XXX	Hogy nem kell hinni	0	0
XXXI	Hogy a kép egyik	1	1
XXXII	Hogy lefestik a pápát	1	0
XXXIII	Hogy a kiátkozástól	1	1
XXXIV	Hogy a püspök feleségül	1	1
XXXV	Hogy semmit sem kell	1	0
XXXVI	Hogy halálos büntől	1	0
XXXVII	Hogy világi javak	1	1
XXXVIII	Hogy a főpapok	1	1
XXXIX	Hogy a világi javak	0	1
XXXX	Hogy Krisztus gögös	1	1
XXXXI	Hogy a dézsmákkal	0	1
XXXXII	Hogy a római egyház	1	1
XXXXII	Hogy a tulajdonnal	1	1
XXXXIV	Hogy aki bűnbocsánatot	1	1
XXXXV	Hogy kapzsiságból a papok	0	0
XXXXVI	Hogy esküt tenni	0	0

XXXXVII	Hogy tekintélyénél fogva	0	0
XXXXVII			
I	Hogy az egyházi törvények	0	0
XXXXIX	Hogy az egyházi törvények	1	1
L	Hogy azok, akik a pápával	1	0
LI	Hogy a papok imádatják	0	1
LII	Hogy a pápai adószedések	1	0
LIII	Hogy a pátriárkai, érseki	0	0
LIV	Hogy a főpapok kedvelik	0	1
LV	Hogy a római Udvarban	1	1
LVI	Hogy a papok a javadalmak	1	1
LVIII	Hogy az egyházat latrok	1	1
LIX	Hogy amidőn a főpapok	1	1
LX	Hogy bármily kicsiny	1	1
LXI	Hogy Krisztus törvénye	1	0
LXII	Hogy a képtisztelők	1	1
LXIII	Hogy Krisztus vérét	0	0
		45	31
	Összesen:	(71,5%)	(49%)

A nagy Babilon, a föld utálatára méltó kicsapongásainak anyja, undoksággal teli kelyhet nyújt híveinek. (Albrecht Dürer, 1498)(α)

Jegyzetek

¹ 2Tessz 2,6. Idézet a Neovulgátából (*Ó- és Újszövetségi Szentírás a Neovulgáta alapján*. Szent Jeromos Bibliatársulat, Budapest, 1386 pp ; 1997).

² Dr. Szántó Konrád O. F. M. 1983–1987. *A katolikus egyház története. I-III. kötet*. Ecclesia, Budapest, 712 pp (I. kötet: 1983), 885 pp (II. kötet: 1984) + 1245 pp (III. kötet: 1987) pp.

³ Katolikus felekezet. Oximorónia. Ha katolikus, nem lehet valamiben felező, csak teljes. Ha egyetemes (katolikus), akkor egyetemes, és nem osztozik semmiben, mert lényege nem az osztozás, hanem az egyetemesség.

⁴ Lukcsics Pálról az internetes *Magyar Katolikus Lexikon* a következőket írja: „**Lukcsics Pál** (Kerta, Veszprém vm., 1892. máj. 20.-Bp., 1936. nov. 16.): történetíró, tanár. - L. József öccse. Veszprémben éretts. Bpi egy. tanulm-ait félbeszakította a vh., melyben a veszprémi 31. gyalogezred, majd az újonnan alakított 307. honvéd gyalogezred katonájaként harcolt, részt vett a rarencei és a toporuci ütközetekben, Kirlibabánál súlyosan megsebesült. Az Eötvös Koll. tagjaként 1918: m-lat. szakos tanári okl-et szerzett, drált, s az Eötvös Koll. tanára lett. 1926: a róm. m. tört. int-ben dolgozott. - *M: Schwartzner Márton élete és tud. jelentősége*. Veszprém, 1914. - *A vásárhelyi apácák tört.* Uo., 1923. (Közlemények Veszprém vm. múltjából 1.) - *Az esztergomi főkápt. a mohácsi vész idején*. Esztergom, 1927. (Klly. Esztergom Évlapjai) - *A gr. Zichy-család zselői nemzetségi levtára*. Bp., 1930. (Klly. Levtári Közlem. 1929) - *A veszprémi székeskápt. levtára*. Uo., 1930. (Klly. uo.) - *XV. sz. p-k oklevelei*. 1. r. V. Márton p. (1417-1431). Uo., 1931. - *A zichy és vásónkeői gr. Zichy-család idősebb ágának okmánytára*. 12. köt. Kiad. Uo., 1931. - *A veszprémi ppi vár a kat. restauráció korában*.

Pfeiffer Jánossal. Veszprém, 1933. (A veszprémi egyhm. múltjából 1.) T.E. *Sziklay* 1931:258. - *Nemz. Újs.* 1936. XI. 18. - *Szövetségi Évkv.* 1937:1281. (Szekfű Gyula) - *Századok* 1937:270. (Fekete Nagy Antal)”

⁵ De van egy másik, ugyancsak személyes indíttatás is: Moldva és az ottani magyarok kultúrája iránti fokozott érdeklődésem. Ez már középiskolás korom óta növekszik bennem. 1978-ban kaptam ajándékba Domokos Pál Péter „Moldvai magyarság” című könyvének harmadik kiadását. Ritka antikvár példány volt. Már akkor ismertem a magyar moldvai népzénetét, és felfigyeltem arra, hogy a „Sej, a mi lobogónkat fényes szelek fűjják” dallamát Domokos Pál Péter gyűjtötte Bogdánfalván 1929-ben. Elgondolkoztam azon, hogy ebből a gyönyörű ritka magyar népdalból mit csinált a kommunista mozgalom. Amikor később többször is Moldvában jártam, megfigyeltem, hogy az egész magyar nyelvterületen sehol se állt olyan távol a néplelkétől a szabadelvű kommunizmus, mint az ottani csángómagyarok között. Ez is a gonosz fintora: a forradalmi szövegének dallamát a legkatolikusabb magyar népcsoporttól vette, akit az Egyház a ferencesek segítségével nagy fáradtsággal visszaterelgetett a Jézus Krisztus nyájába.

⁶ Székely György és Geréb László, 1950. *A magyar parasztháborúk 1437-1514*. Hungária, Budapest, 255 pp.

⁷ A zsinati („conciliar”) jelző már a II. Vatikáni Zsinat alatt felbukkant, majd egyre inkább használatba került (vö. A.D.O. Datus [Bernard D’Abrera], 1999. *Ab Initio*. [London, Published by Author], 95 pp.; Appendix, Item 1)

⁸ A különböző keleti rítusokban, ahol ragaszkodnak a két szín alatti áldozáshoz, a Szent Vérbe mártják az Oltáriszentséget, és az erre megfelelő liturgikus eszközök segítségével

nyújtják oda a hívőknek, akik a hagyományból tudják, hogyan kell azt magukhoz venni.

⁹ Játszunk egy kicsit, csak most az egyszer. Ha figyelünk, a magyar nyelv megint megmutatja nagyszerűségét. Az áldozat nélküli istentisztelet nem mise, hanem: semmise! Mivel a mise lényege nem az „istentisztelet”, hanem az áldozat.

¹⁰ Igaz, ezt teológiájukban nem nagyon fessegetik, mert vagy a kálvinista tanhoz, vagy a katolikus hagyományhoz kellene igazodniuk. Így inkább maradnak a sötétben, és valójában nem történik semmise (lásd az előző jegyzetet). Se úrvacsora, se áldozat.

¹¹ Elgondolkodtató, hogy a modern templomi tanítás sokszor nem a nap szentjéről vagy az evangéliumról szól, hanem az aktuális világnap kapcsán jeremiáákat hallhatunk a levegőszennyezésről, a szomorú sorsú migránsokról, a természet kizsákmányolásáról, a víz hiányáról, stb. stb. A legújabb pápai megnyilatkozások oroszlánrésze is csak ezeket fessegeti, de kereszt nélkül.

¹² Szomorú példa erre a felújított kegytemplom Mátraverebélyen. Vagy a győri püspöki templom szentélye. És ha valaki szót emel emiatt, az megkapja a magáét. Jánossy Gábor, a „Tengernek Csillaga” katolikus folyóirat szerkesztője és kiadója ezeket szóvá is tette. Utána szabadkoznia kellett annak érdekében, hogy azt a kis megbecsülést, amit a zsinati felekezetben még megkap, el ne veszítse.

¹³ Természetesen a protestánsoknál is kialakult egyfajta tisztelet nagyra tartott elődeik iránt. De ez inkább amolyan múzeumoskodás, mert nem hisznek abban, hogy a test, ami egykor szentéletű volt, bármiféle befolyással lehessen a hitükre. Nem akarják megláttni benne a tanúságtevőt. Ezért égetik el nyugodt lélekkel halottaikat.

¹⁴ Az interneten számtalan példát találni, amikor a NOM keretében az „átváltoztatás”

gumimatracon, fatuskón vagy éppen kempingasztalon történik. Gondolom, hogy az olvasó tisztában van azzal, hogy ezek semmiségek. Én ezeket a semmiségeket sose megbotránkozva, hanem nagy érdeklődéssel figyelem és elgondolkozom azon, hogy a felvilágosult ember a nagy világosságával saját sötéttségét növeli.

¹⁵ A német katolikus egyházmegyék már a színódusi úton járnak. Így szembe mehettek, sőt megtagadhatták XVI. Benedek több rendelkezését is nyilvánosan. Ferenc pápával meg egyáltalában nem foglalkoznak, mert mindent rájuk hagy.

¹⁶ A búcsú kapcsán tanulságos elolvasni az 1931-ben megjelent *Katolikus Lexikon* első kötetében (interneten nem érhető el), és a modern *Magyar Katolikus Lexikon* (interneten elérhető) ide vonatkozó szócikkeit. A *Katolikus Lexikon* szócikkét Bangha Béla SJ írta, a *Magyar Katolikus Lexikon* szócikk szerzője Gál Ferenc és Erdő Péter.

A búcsú modernkori szerepét jól szemléltette Ferenc pápa csíksomlyói látogatása, ami inkább volt politikai esemény, mint a teljes búcsú elnyerése utáni vágy beteljesülése. A nagy tömeg nem bűnbánatot tartani és gyónni ment, hanem nevezetességet látni. Részt venni a nagy sokadalomban. Ilyenné vált a csíksomlyói pünkösdi búcsú is, ahonnan még Izraelből (!) is szerveznek „zarándokutakat”, és ahová a magyar anyanyelvű protestánsok is tömegével „zarándokolnak”. A moldvai magyarságot fél évezredig katolikuságában megtartó búcsú így lett a világ martaléka, magyar és árpád-sávós zászlók, magyar faluneves táblák alatti felvonulás, nagy magyarkodás. A nehéz búcsús zászlók odahaza porosodnak az anyatemplomokban, hogy hamarosan múzeumba kerüljenek, vagy valami külföldi gyűjtő fineszesen felvásárolja. Akár a nagy októberi forradalom után Oroszországban az ikonokat, vagy Moldvában a kommunista uralom alatt a csángó népi emlékeket: szóttéseket, ruhákat, használatból kikopott eszközöket, vagy éppen imakönyvet.

Moldvában, amikor hangszeres zenét gyűjteni jártam, az utolsó sípostól (dudás) Forrófalván már nem tudunk dudazenét gyűjteni, mert az előtte levő héten a feleség eladta a padláson évtizedek óta kallódó hangszerét Kallós Zoltán egyik ügynökének. Ez alatt a dudás Csíkszeredában segédmunkáskodott az építkezéseken.

¹⁷ Csak három, szembeötlő dolog, ami magáért beszél: (1) Ferenc pápa nem a pápák számára fenntartott vatikáni lakosztályban, hanem egy szállodai vendégszobában lakik, (2) a pápa lateráni székesegyházához kapcsolódó épületeket (ezzel együtt a templomot is) átalakíttatja kulturális központtá; és (3) a nyári pápai rezidenciából Castel Gandolfóban műzeumot csináltat.

¹⁸ Aki figyelmes a katolikus templomokban hallható prédikációkra, könnyen felfedezi, hogy a pap zsolozsmázik-e vagy sem. Ugyanis a zsolozsma olvasmányaiban vannak olyan jellegzetes gondolatok, üzenetek és szófordulatok, amelyek nemcsak a gondolkodására, hanem a kifejezőképességére is befolyást gyakorolnak. Aki olvassa őket és beszélget, vagy tanít, annak a Szentlélek többnyire a nyelvére adja az olvasmányok üzenetét. Természetesen az is felfedezhető, ha valaki az összes végtagjával a világ árjának fősodrában kapálódzik.

Az sem ritkaság, hogy a pap nem ragaszkodik a rubrikákhoz, és sokszor mást mond, mint ami neki kötelezően elő van írva. Ennek gyökere talán tudatlanság, vagy egyszerű tiszteletlenség azok iránt, akik a liturgikus szövegeket megszerkesztették. A rögtönző pap ott helyben, a Szentlélek indíttatásából, meggyőződése szerint jobban tudja, mit nem kell felolvasnia és mit kell inkább mondania. A kor lelkületére jellemző, hogy ez szinte minden esetben nem visszatetszést, hanem rajongást ébreszt a performanszó pap iránt.

¹⁹ A Szűzanya csodálatos alakjának tisztelete védte meg a nőt attól a borzalomtól, ami az Úr Jézus előtt jellemezte a különféle társa-

dalmakat. A protestantizmus taszította vissza abba a szélsőséges és számára természetellenes helyzetbe, ahol most van a civilizációtól hangos szekularizációban. A pornográfia a középkorban is jelen volt, akik keresték, azok vásárokon megtalálták a ponyva alatt, de a hatóságok tűzzel-vassal üldözték nemcsak az ilyen termékeket, hanem azokat is, akik terjesztették ezeket.

Ma nincs így. A pornográfia mindent áthatott. A lányok kifutókon mutogatják magukat. A modellség az egyszerű lányok számára a leginkább vágyott életpályacél, és különböző madonnák nyilvánosan kurtizánkodhatnak a média legszélesebb támogatásával. Ritka az olyan lány, aki nem festi, és nem mutogatja magát. Micsoda retorikai fogás volt a Gonosztól a Szűzanyát ebbe a mocskba belelökni! Lám, nemcsak Luther Márton és Kálvin János, hanem már Husz János is élt ezzel a fogással. Nincs új a Nap alatt.

²⁰ Például: Kálvin levelei és traktátusai, Luther asztali beszélgetései, Smith mormon könyve, stb.

²¹ Példának hozom a *Laudato Si'* pápai dokumentumot (Ferenc pápa, 2015. *Aldott légy kezdetű enciklikája*. Szent István Társulat, Budapest, 164 pp). Összesen 88 hivatkozást sorol fel. Ezek között egy II. Vatikáni Zsinat előtt készült pápai dokumentum sincs. A zsinatot megelőző időkből összesen 18 hivatkozás van (~ 20,5 %), ezek a következő személyek között oszlanak meg (zárójelben a hivatkozott dokumentumok száma): Aquinoi Szent Tamás (3), Assiszi Szent Ferenc (2), Celanói Tamás (2), Dante Alighieri (1), Keresztes szent János, (1) Lerinumi Szent Vince (2), Nagy Szent Bazileosz (1), Szent Bonaventura (5), Szent Jusztinosz (1). A többi hivatkozás (~ 79,5 %) mind a II. Vatikáni Zsinat dokumentuma vagy az azt követő időkben íródott, sok egészen friss. Mi lesz annak a fának a sorsa, ami a lombkoronája gyökérzetét jóval meghaladó terebélyességgel nyújtózkodik a föld felett a fény felé? Jön

a nagy zápor, földjét feláztatja, és a szélvihar a fát tövénél fogva tövestül kicsavarja. A nagy fa ott fekszik hosszú évtizedeken, sőt évszázadokon át, és bár itt-ott még kihajt valamit, testét belülről szétrágják a férgek, szétmorzsolja az idő.

²² Beszédes még az is, hogy Husz Jánost az akkori idők egyik ellenpápája, a XXIII. János nevű vette pártfogásába, és együtt szöktek el az Inkvizíció számonkérése elől. Akinek füle van, hallja meg!

²³ Magam is, amikor Londonban dolgoztam, és saját gépkocsimat használtam, a helyi önkormányzattól csak úgy kaptam meg az engedélyt a parkoláshoz, hogy a három hónapra szóló szerződést esküvel erősítem meg. Elém tettek egy Bibliát, és jobb kezemet rá kellett tennem és felolvasnom az eskü szövegét a polgármesteri hivatal tisztviselője előtt. Aki, mint turbán viseletéről látszott, nem hitt abban, aki nélkül ez az egész bibliás esküdözösdi csak színjáték.

²⁴ Ugyanezzel az eszközzel éltek fél évezred múlva a szabadkőművesek, majd a kommunisták, legújabban a liberálisok. És hamarosan jönnek a zöldek is.

²⁵ A bosnyák püspök jelentésének magyar fordítását legelőször Domokos Pál Péter (1901-1992) adta ki saját költségén, Csík-somlyón, a „Moldvai magyarság” című könyvében 1931-ben. Ez később több magánkiadást is megért, de 1987-ben a Magvető Kiadó is megjelentette. Még a II. világháború előtt felfigyelt rá a protestáns-materialista magyar tudományosság is (Mikecs László, 1941. *Csángók*. Bolyai Akadémia, Budapest, 412 pp), majd kiadta a maga fordítását az akadémikus Benda Kálmán (1913-1994) szerkesztésében. Ezt később az Ozirisz kiadó is megjelentette. Mellesleg megjegyzem: Domokos személyét az egykori akadémikus leamatörözte és ahol csak lehetett, igyekezett munkásságának hitelességét és értékét rontani. Domokos ezzel mit se törődött. Megtette

azt, amit meg kellett tennie. Élete nagyszerű példaként világít.

²⁶ Érdeemes összevetni a kapitalizmus és a szocializmus politikai gazdaságtanát. Míg a kapitalista a valóság által diktált körülményekkel operál és vonja le a következtéseit és formálja meg a törvényeket, addig a szocialista elméleti síkon mozog, törvényeket formál és ráerőszakolja a valóságra. Ez az erőszakoskodás évtizedekig folyhat a valóságban, aminek eredménye az elpusztított és kizsigerelődött rend nélküli emberi közösségek. És ez volt a huszita, a lutheránus, a kálvinista és a többi eretnek mozgalmak gyümölcse.

²⁷ Abban az időben már olyannyira elárasztották a forradalmi eszmék is az Egyházat, hogy sok tehetséges fiatal klerikus is szenvedélyesen kereste az új utakat. Pedig hát az Úr Jézus megmondta: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” Nem kell mit keresni.

Az 1950-es években a Dél-Amerikába került fiatal magyar jezsuiták is a forradalom hatása alá kerültek. Jálícs Ferenc SJ (1927-2021) nagy tehetségű fiatal professzor huszita szellemben az evangéliumi szegénységet akarta megélni. Emiatt előljárójával (a későbbi Ferenc pápával) összetűzésbe került, aminek következményeként a katonai hatalom fél évig sötétzárkában fogva tartatta, majd szabadon engedték, de az országot el kellett hagyja. Jálícs atya tanult az esetből, és Szent Ignác fiához méltóan, a lelkek megmentésére törekedett, egész életét erre áldozta. De bármennyire is eltávolodott a világtól, a világ mindenfelét belemagyaráz abba, amit ő tanított. Maga a megújult jezsuita rend támadta, hogy módszere nem keresztény. A támadást higgadtan kivédte alapos teológiai indoklásokkal, ezért a világ máshol akar fogást találni a „jálícsi szemlélődő lelkigyakorlatokon”, mivel nagyszerű üzletet lát benne: kiválóan eladható portéka a lelki mélységekbe vágyó, de abban úszni nem tudó (többnyire belefulladó) városi ember számára.

²⁸ Az I. Vatikáni Zsinatot azért hívta össze a pápa, hogy a járványként terjedő darwinista

eszmékre válaszoljon. A zsinat munkadokumentumaiban nem is szerepelt a pápai tévedhetetlenség kérdése. Ez csak később, külső nyomásra került bele. És minden bizonnyal csapda volt. Nagy megoszlást okozott a résztvevő bíborosok között. A zsinatot előkészítő magyar Haynald Lajos (1816-1891) kalocsai érsek, nagyszerű botanikus, amikor a zsinaton a pápai tévedhetetlenség dogmájával kapcsolatosan kellett volna szavazni, elhagyta Rómát.

²⁹ Ez a traktátus nem a nagy nyilvánosságunk készült, hanem azoknak, akiknek jámborsága hasonló következtetésekre juthat. Ilyen emberek, tudom, nagyon kevesen vannak. És nem is hangoskodnak, mert azzal csak a gonoszok erőt adó üldözést vonnák magukra. De ha megkérdezik őket, kötelességük az igazságról tanúságot tenni. És mi az igazság? Tudjuk, hogy nem mi, hanem ki.

³⁰ Erre az egyik legelrettentőbb példa a krakói (Lagiewnik) Isteni Irgalmasság Bazilikája, ami mind kívülről, mind pedig belülről a legszélsőségesebb protestáns igényeket is kielégíti. Beszédese, hogy a katolikus hagyományt még tükröző nemzeti kápolnákat (magyar, ruszin és szlovák) a föld alá száműzték.

³¹ Megemlíteném a cseh jezsuita atya, Frantisek Lizna magyarul 2013-ban megjelent útinaplója (*Tovább kell mennem*. Jezsuita kiadó, Budapest, 208 pp). A jezsuita atyának minden szép és jó, képes Istent meglátni mindenben, kizárólag a tradicionális papok közössége rendkívül unszimpatikus, Istentől elrugaszkodott.

A szerzőről: „František Lizna atya öt alkalommal volt börtönben, többek között a Charta 77 aláírásáért is. A hajléktalanok és a romák szolgálata mellett kötelezte el magát, annyira, hogy 1992 óta önmagát roma nemzetiségűnek vallotta. Börtönlelkészként találkozott Esterházy János nevével, és a mirovói börtönben olyan rabokkal, akiknek személyes élményeik voltak a szent életű mártírról.

Lizna atyáért is imádkoztak hívei Esterházyhoz, amikor a szerzetesnél a rák legsúlyosabb fokozatát állapították meg orvosai. Legyen-gült állapotban ukrainai zarándokútra indult, amit Esterházy Jánosért ajánlott fel, és 1600 km megtétele után gyógyultan ért haza. Ő volt a tanúságtevő a boldoggá avatási perben.”

(forrás: <https://rakoczisovetseg.org/fooldal-n/64-aktualis/1518-elhunyt-franti-ek-lizna-csehorszagi-jezsuita-atiya>)

³² A leprás térdre hullt Jézus előtt, és kérlelte (Márk 1,40). A holdkóros fiú apja térdre hullt Jézus előtt, és könyörgött hozzá (Máté 17,15). Amikor felismerték a feltámadt Jézust, az asszonyok térdre estek, leborultak előtte, és átkarolták a lábát. (Máté 29,9). A vakon született pedig, amikor felismerte az Urat, leborult előtte. (János 9,38). Csak a gögös és meghasonlott hívő nem hull térdre az Úr előtt, pedig azt mondja: ez az Úr, az én Megváltóm. Nincs meg benne a leprás alázata, az édesapa megrendülése, sem pedig a Jézust szerető asszonyok vagy a vakságból meggyógyított ember öröme. Vagy az Eucharisztia neki nem az Úr, hanem csak egy darab úrvacsorai kenyér.

A szentelmények sorsa is megpecsétlődött. Ez most a „covid-járvány” alatt különösképpen szembeűnő. A templomaikban püspökök megtiltották a szentelt víz használatát. Nem hisznek tisztító, megszentelő erejében. A püspöki karok nem szólaltak fel annak érdekében, hogy a haldokló betegekhez eljusson az utolsó kenet vagy a szent Eucharisztia. Ehelyett hagyták, hogy a lélek a test halála előtt szörnyű, minden élettől elzárt környezetbe kerüljön, és úgy pusztuljon el, akár egy ürbe kilőtt kapszulában.

A járvány alatt a hívő be kell tartsa a kötelező két méter távolságot, ha esetleg Jézust meglátogatná vagy közeledne hozzá. Az, hogy Jézusnak ez nem akadály, istenkísértés, hiszen itt nem Jézusról van szó, hanem a hívőről, akinek szüksége van Jézus közelségére és neki kell megtennie a lépéseket. Nem lehet Jézustól várni, hogy ő majd megteszi, abban

a hiszemben, hogy rá nem vonatkoznak a világ rendelkezései.

³³ Két emlék, amiket évekig hordoztam, amíg saját rendezetlen érzéseimet megértettem.

(1) Hogy régen mennyire bosszantott, amikor Taizében megjelent olykor egy-egy katolikus pap és a legelső kérdése az volt, hol mutathat be szentmisét?! Mennyire nem értettem én ezt akkor. Pedig ezek a papok voltak a valódi papok. Azt tették, amiért életüket adták. Szent kötelességük minden nap Jézus emlékére cselekedni, hogy ne feledje senki: Ő az, aki elveszi a világ bűneit.

(2) Hogy a templomban, ahol legénykoromban sekrestyéskedtem, egy hírhedt (tehát favorizált) ferences szónok jött misézni hajnalonként. Az Egyházügyi Hivatal előzőleg megfenyítette és kizárólag a korahajnali misézést engedélyezte számára a csak nagyon kevesek által látogatott egyik belvárosi templomban. A hajnali hat óras miséken többnyire csupán féltucat idős néni, titokban élő apáca vett részt. Mindegyiknek megvolt a maga helye a templomban, ahol buzgón imádkoztak. A NOM-os liturgia alatt is. A ferences atya a gyönyörű barokk főoltár előtt levő a szembemiséző „népoltártól” állva belekiabált a templom hajnali félhomályába, felszólítva az imádkozókat, hogy jöjjenek közelebb, mert ő nem az üres templomnak misézik, hanem nekik, és szeretné őket látni. Ha nem jönnek előre, akkor ő nem misézik. Az asszonyok buzgón imádkoztak, nem mozdultak. Az atya pedig fogta magát, és visszament a sekrestyébe és saját túlvilága átkait szórta azokra, akik még a legnehezebb időkben is hűségesek maradtak a templomhoz és rózsafüzérjükhöz. Persze a ferences atya híre elterjedt, teli lett fiatalokkal a hajnali mise. Jézus nevében karizmatikus lázítás folyt a hazáért, a szabadságért, az egyenlőségért és természetesen egyfajta istenért is. Az atya később egy időre külföldre távozott, de hazajött, még vitorlázott egy kicsit, majd kilépett a rendjéből, és lett a rendetlen világ rendes polgára. Akkor nem, de ma már értem, miért visolyogtam tőle.

(α) Jel 17, 1-5. **A parázna Babilon.** A hét angyal közül az egyik odajött, és így szólt hozzám: »Jöjj, megmutatom neked a nagy parázna asszony kárhozatát, aki a nagy vizek fölött ül, akivel a föld királyai paráználkodtak, és akinek paráznasága borától megrésze-gültek a föld lakói!« És lélekben elvitt engem a pusztaságba: egy asszonyt láttam skarlátvörös fenevadon ülni, amely tele volt a káromlás neveivel, és hét feje és tíz szarva volt. Az asszony pedig bíborba és karmazsinba volt öltözve, felékesítve arannyal és drágakővel és gyöngyökkel. Kezében arany serleget tartott, telve utálatossággal és paráznaságának tisztátalanságával. A homlokára ez a név, ez a titok volt írva: »A nagy Babilon, a föld paráznaságainak és utálatosságainak anyja!«

Albrecht Dürer (1471-1528) ezt ábrázolta. Kétségtelenül tisztában volt azzal, mit jelent a kehely szentsége, és hogy az ő idejében maga a kehely milyen aktuálpolitikai jelentéstartalmat hordozott. A huszita pajzsokra nem a kereszt jelét, hanem a kehely alakját szögezték. A kehely nevében tízezret gyilkoltak meg, egész tartományok néptelenedtek el, családok zilálódtak szét, kolostorok ürültek ki. Ez után jött Luther a reformációjával.

Dürer személye mindig is aktuális marad. Hogy megfelelő fogalma legyen erről az olvasónak, gondolkodjon el a róla írt szócikkek fölött: a *Tolnai új világlexikona* (1926), a *Katolikus Lexikon* (1931), az *Új magyar lexikon* (1960) és a Wikipédia. A legutóbbi már azt is tudja, hogy Albrecht Dürer ferdehajlamú volt, ezért nem születtek gyerekei. Pedig egész életét szentségi házasságban élte, özvegye a hagyatékát nem herdálta el, férje emlékét féltékenyen őrizte. De a forradalom árja dagad tovább, hogy a maga undorítósságával mindent elmosson, ami szent és magasztos lehet.

Veni Domine Jesu.